

Brněnské exitpoly

„Historický“ přehled

- Poprvé u komunálních voleb 2014
- Krajské volby 2016, 2020, 2024
- Volby do poslanecké sněmovny 2017 a 2021
- Komunální volby 2014, 2018 a 2022
- Hluché roky: 2015, 2019, 2023
- Chybějící volby do EP, prezidentské
 - Málo voličů
 - Moc zima

Volby – empirická část

Co zjišťujeme

- Kterou stranu respondenti volili v probíhajících volbách?
- Kterou stranu respondenti volili v posledních volbách do PS?
- Kdo by měl být hejtmanem/premiérem/ primátorem?
- Okamžik volebního rozhodnutí
- Důvěra
- Zájem o politiku
- Levice-pravice
- Nejdůležitější témata
- sociodemografie (vzdělání, zaměstnání, věk, pohlaví, (příjem))
- Různé zajímavosti

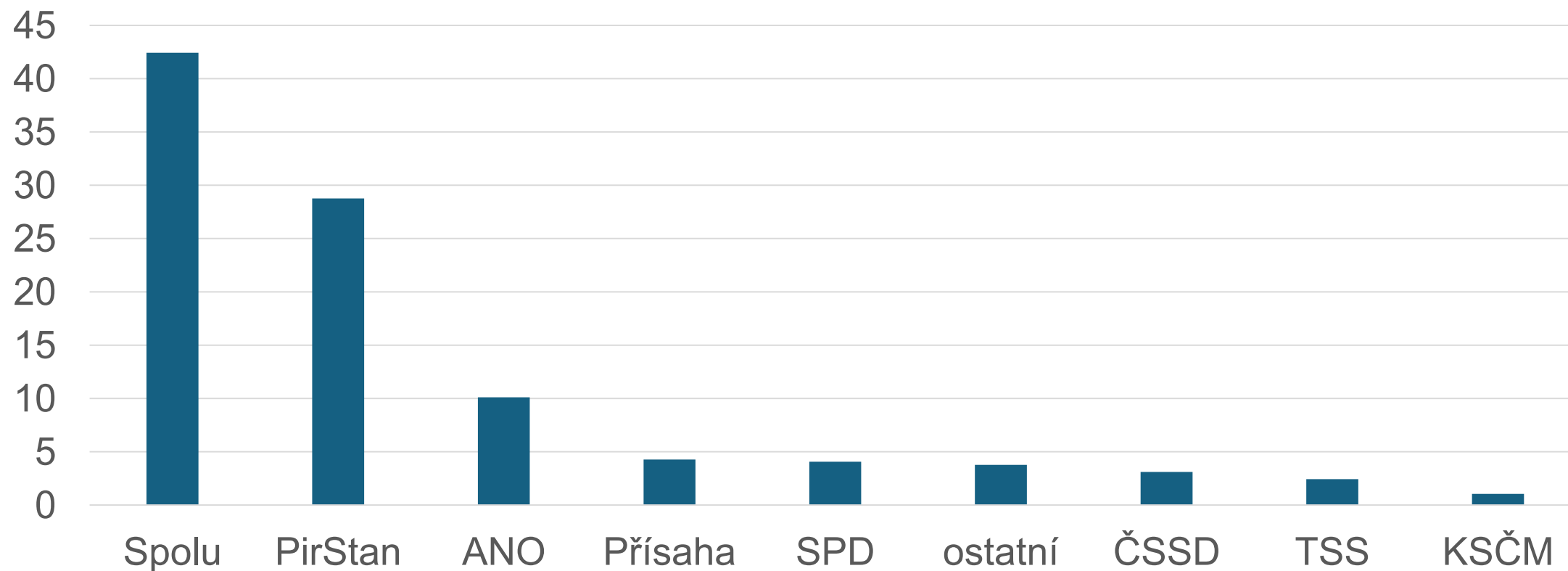
Volební odhad

- Vyplněné dotazníky
- volená strana v probíhajících volbách
- Volená strana v některých předchozích volbách

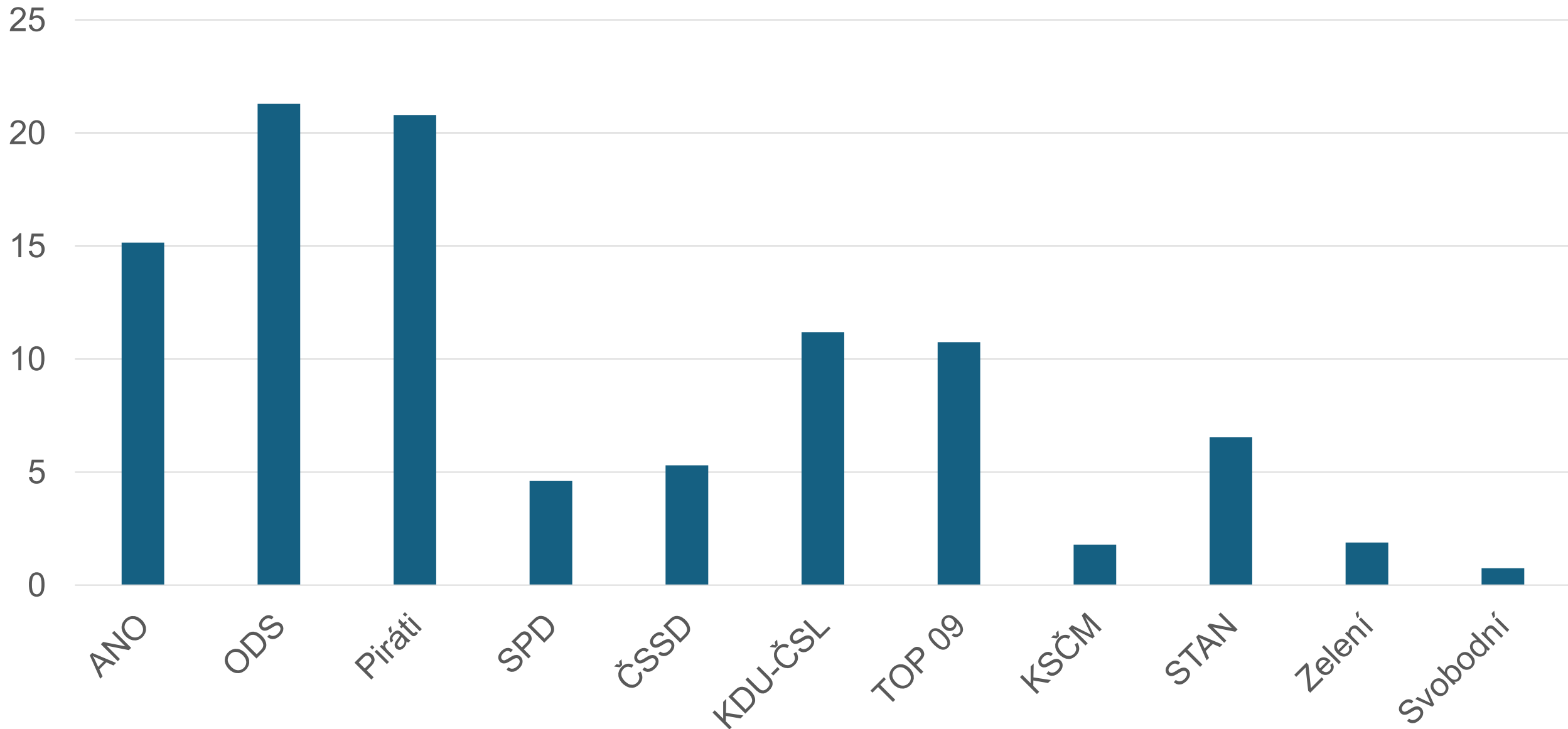
- Příklad voleb do Poslanecké sněmovna 2021

Postup k získání odhadu

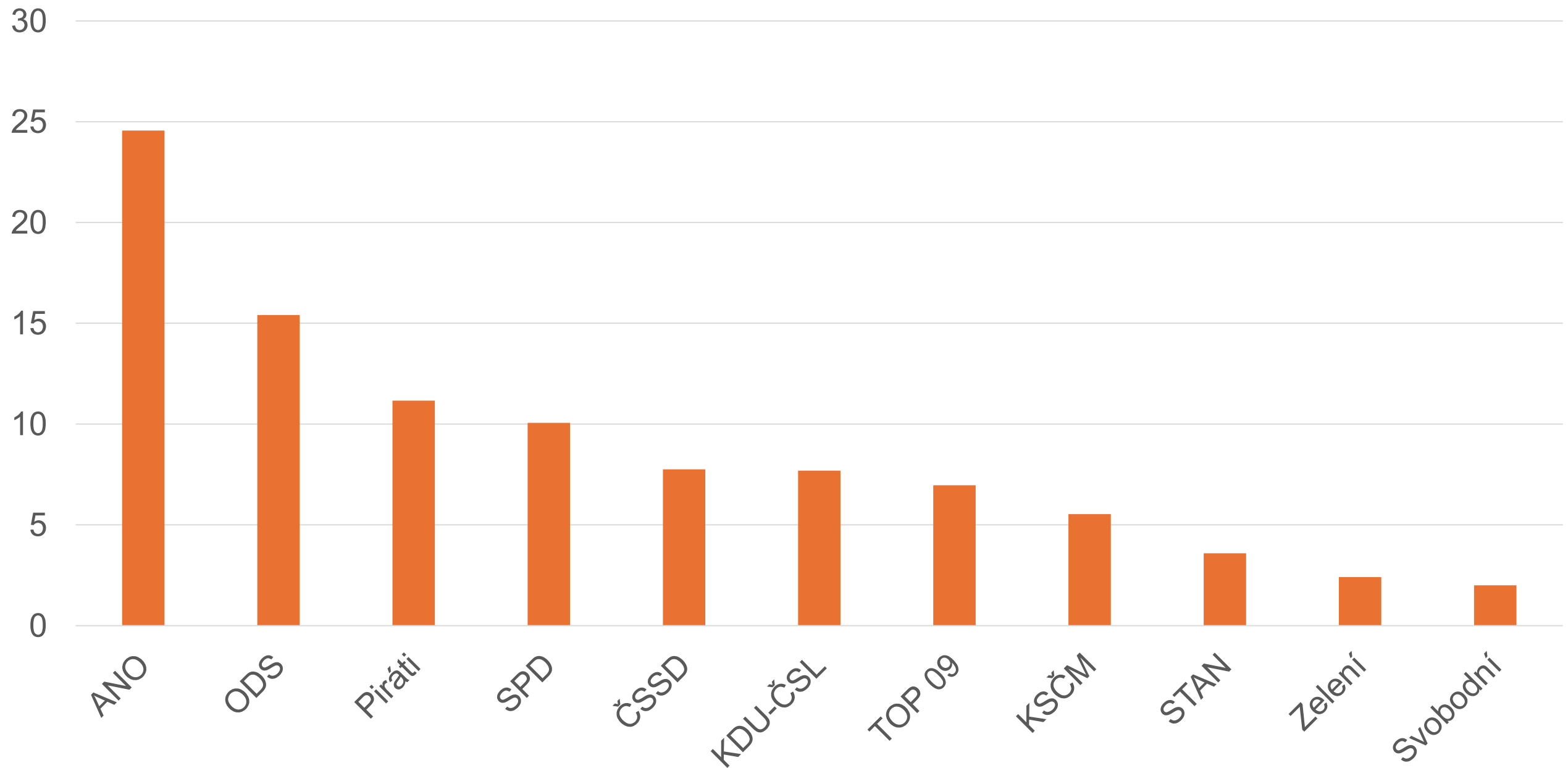
Podíly hlasů v sesbíraných dotaznících

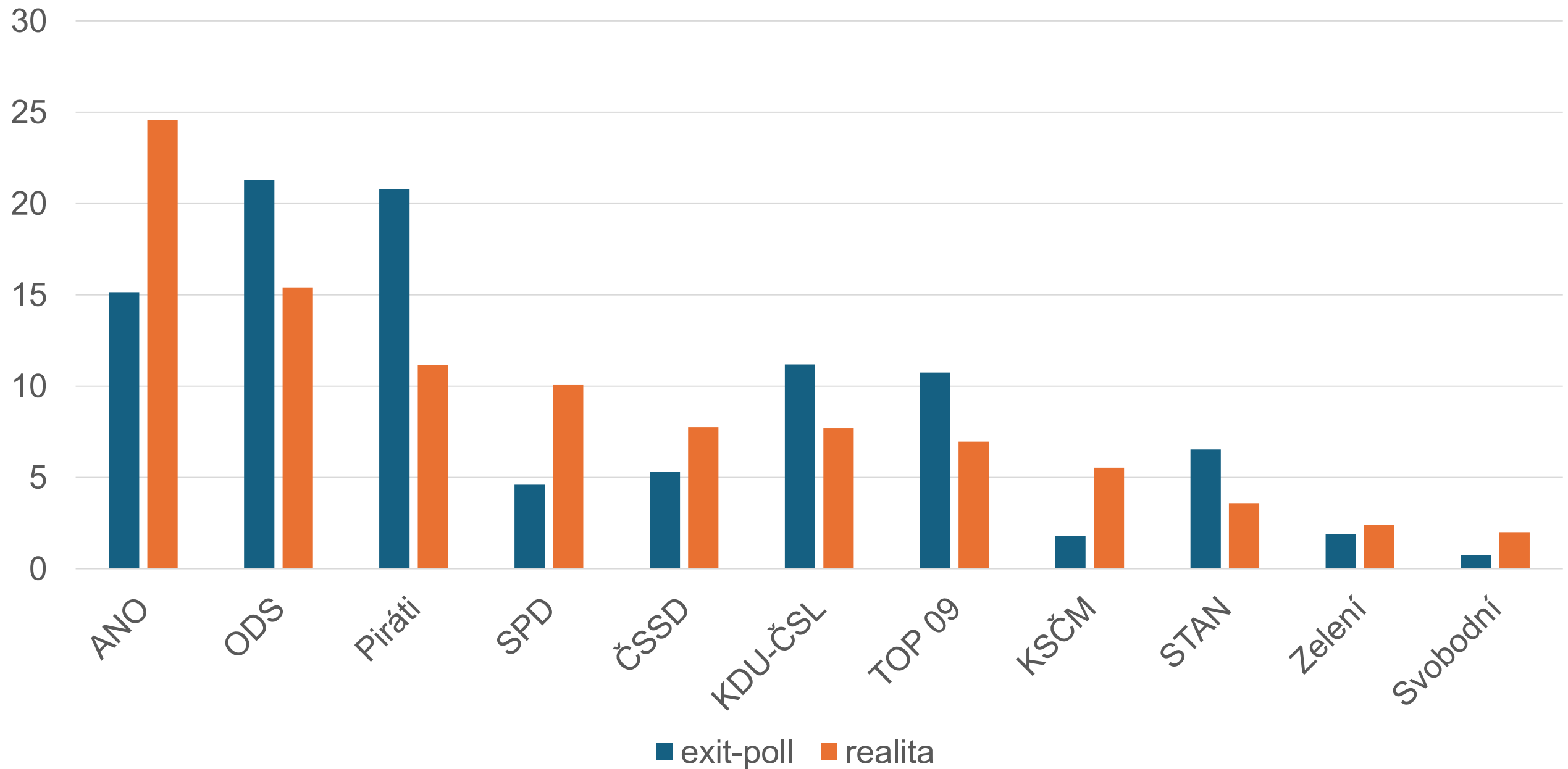
Podíl stran volených v roce 2017 v rámci dotazníků

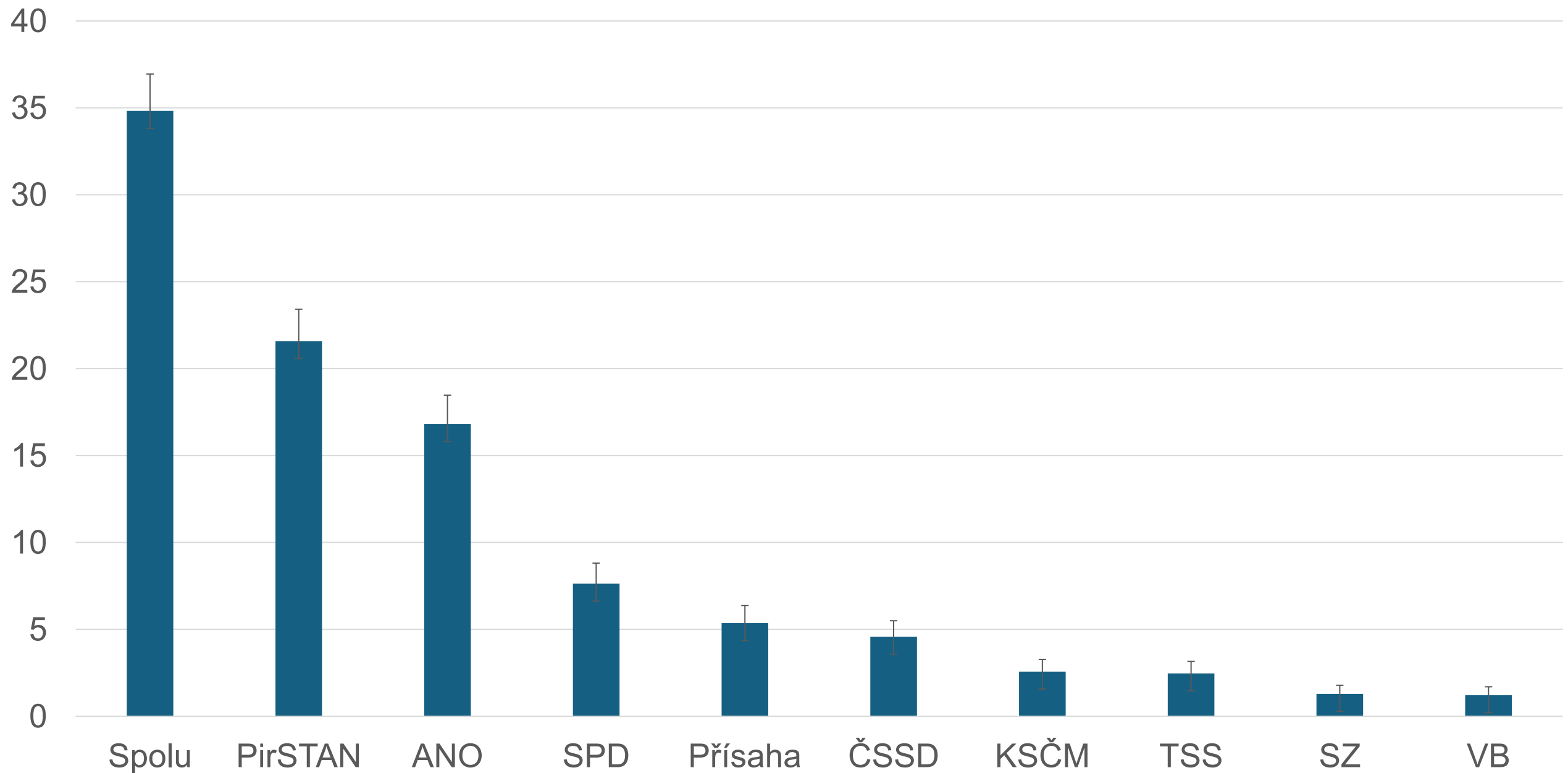
Reálné výsledky 2017

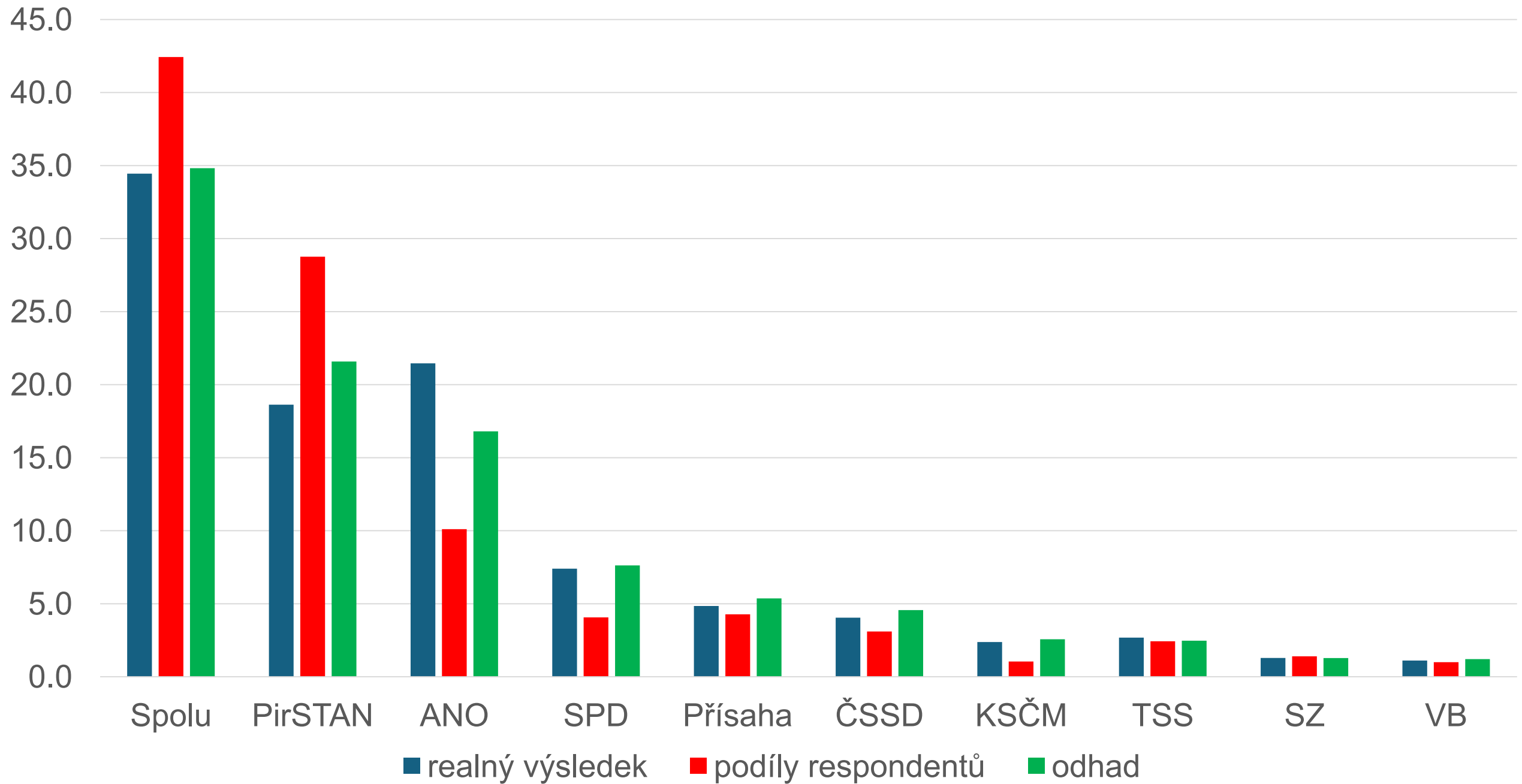
volby 2017

odhad výsledku

srovnání odhadu a reality

Shrnutí toho co znamená vážený výsledek

- Zelený sloupec – reálný výsledek v místech, kde probíhal sběr dat
- Červený sloupec – výsledky dle exitpollu
 - Voliči různých stran jsou různě ochotní dotazník vyplňovat
 - Málo ochotní: voliči SPD, ANO, KSČM
 - Hodně ochotní: voliči ODS, Pirátů, TOP09 atd.
 - Rozdíly je potřeba srovnat => vážení dat

11. V roce 2017 se konaly volby do Poslanecké sněmovny.

Vzpomenete si, kterou stranu jste volil/a?

voleb jsem se nezúčastnil/a

ANO

KSČM

SPD

ČSSD

KDU-ČSL

STAN

ČPS

ODS

TOP 09

Jiná strana:

⇒ Z této otázky víme, kolik procent lidí volilo jednotlivé strany ve volbách 2017 a zároveň známe reálný výsledek

⇒ Např. ANO volilo 25 % voličů, ale ve vzorku je voličů ANO jen 15 %

⇒ proto musíme s každým voličem počítat, jako by ho bylo o polovinu více, tj. 2 voliče ano počítáme jako 3

⇒ Voliči ANO, KSČM, SPD mají větší váhu

⇒ Voliči Pirátů, ODS, SPOLU a STAN menší

Odhad Brno komunální volby 2022

		Interval spolehlivosti 95%		
	odhad	Dolní hranice	Horní hranice	Reálný zisk
ANO	20.36	18.61	22.11	23.3
ODS	18.37	16.69	20.5	18.55
KDU-ČSL	10.43	9.10	11.75	10.25
ČPS	7.99	6.81	9.17	8.74
ČSSD	7.15	6.3	8.27	6.28
SPD	6.20	5.15	7.25	5.07
SZ	4.66	3.74	5.58	4.52
STAN	3.87	3.3	4.71	4.28
KSČM	4.74	3.82	5.66	4.13
ŽB	3.76	2.93	4.58	4.9
TOP09	3.50	2.70	4.30	3.42
SLS	3.34	2.56	4.12	2.72
Brno 1	2.25	1.61	2.99	2.65

Nejčastější problémy odhadu

- Podcenění ANO a SPD, dříve také KSČM
- Nadhodnocení Pirátů, ODS, Zelených
- Příčiny
 - Nedodržování náhodnosti výběrů, voliči si sami přijdou pro dotazník
 - Věková struktura voličů ANO
 - Odpor k výzkumům mezi voliči SPD
 - Upřímnost?
 - Značka Masarykovy Univerzity?

Nejpřesnější odhad: komunální volby 2014

- Rozhovory, postupné objíždění míst
- Relativně málo dotazníků (cca 800)
- Výhody rozhovoru:
 - častější odpovědi starších osob
 - Méně chybějících hodnot
 - Větší jistota, že respondent chápe otázku
- Nevýhody:
 - Upřímnost?
 - Náročné udržet náhodnost výběru
 - Ukončování rozhovorů s lidmi, kteří si chtějí povídat
 - Náročnější práce tazatele

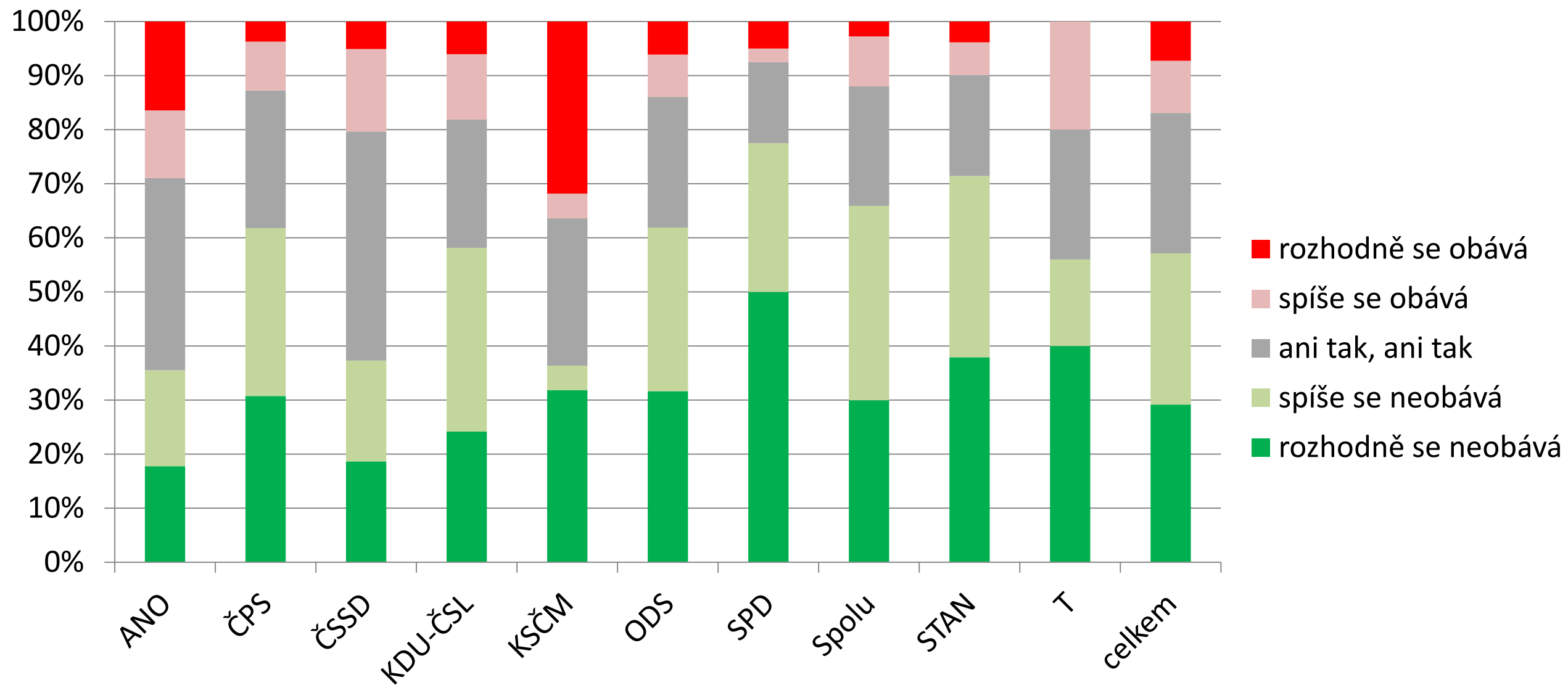
Zajímavosti

- Referendum o nádraží 2016

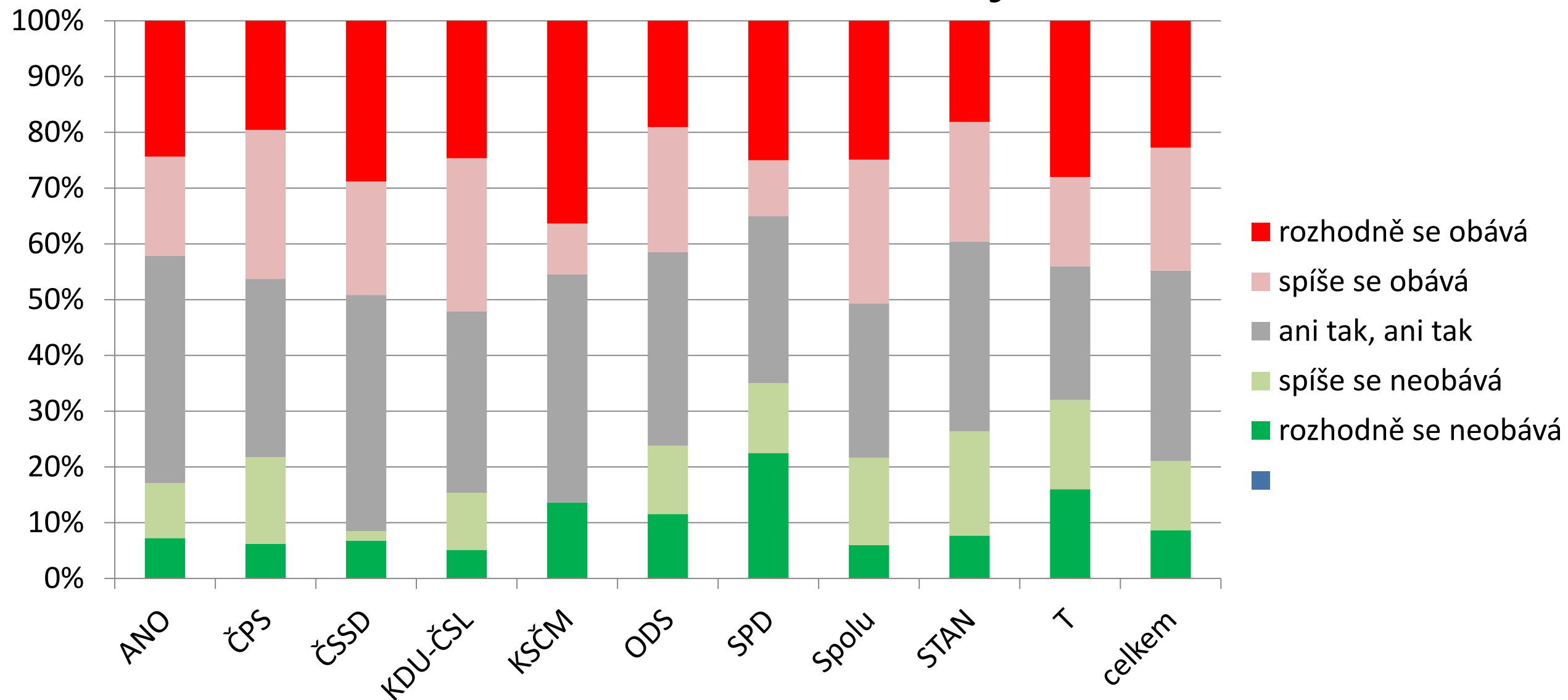
	účast	Současná lokace	„u řeky“
ano	67.89	79.71	32.41
ne	32.11	20.29	67.59

- Z voličů, kteří se zúčastnili voleb jich 2/3 navštívily také referendum.
- nádraží na ulici Nádražní preferuje téměř 80 % zúčastněných voličů.
- Třetina preferovala odsunutou variantu.
- Čísla dohromady nedávají dohromady 100 %, protože někteří voliči hlasovali ano v obou variantách.

Voliči a covid – vlastní zdraví

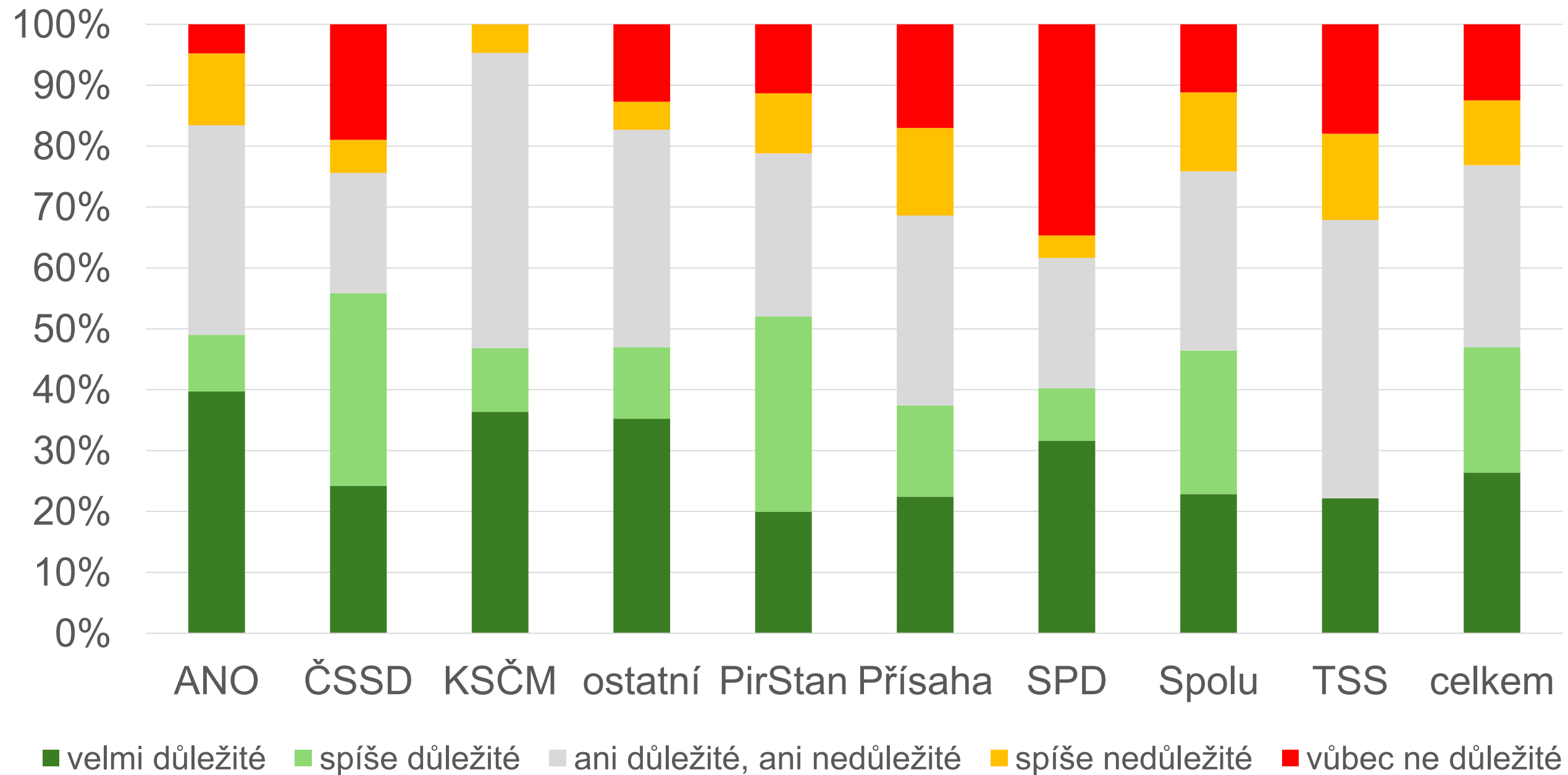
Voliči a covid – zdraví blízkých

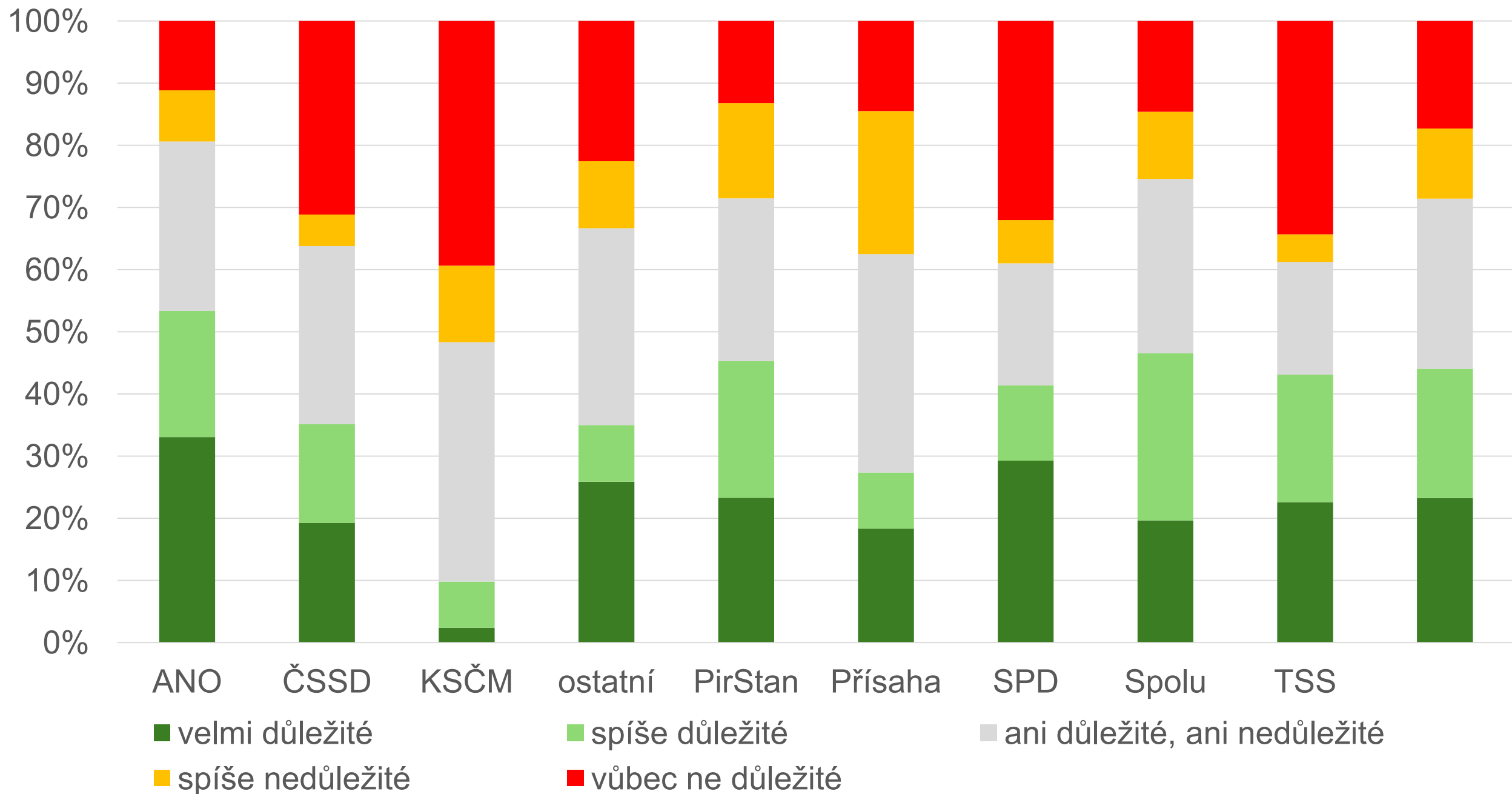
Volby a covid

- V obavách o zdraví blízkých jen malé rozdíly mezi voliči různých stran
 - Mimo SPD
- V obavách o vlastní zdraví
 - Více se obávají voliči ANO a KSČM (nejstarší voliči)
 - Nejméně voliči SPD, Pirátů, STAN, SPOLU a SPD

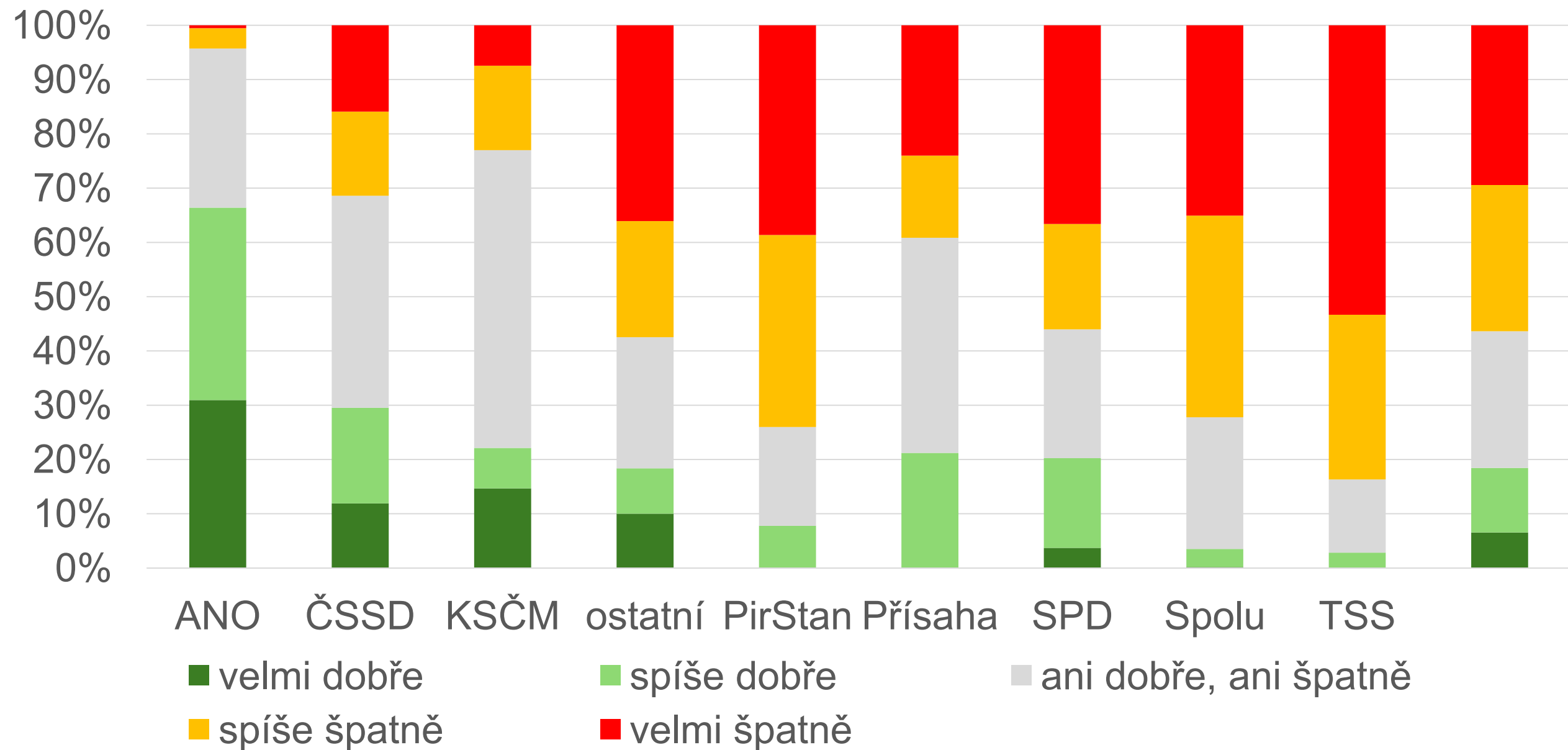
Důležitost tématu: koronavirus

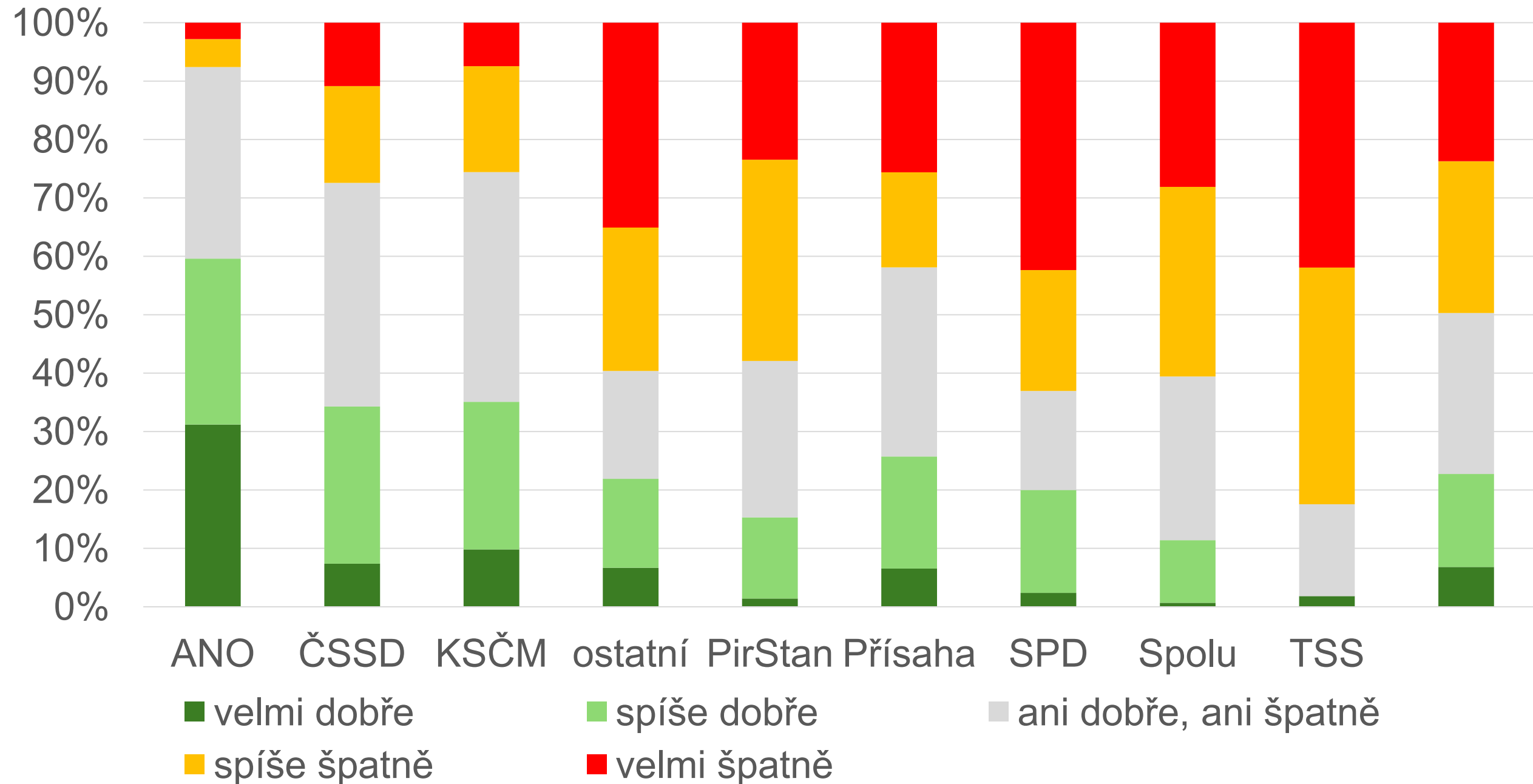
Zvládnutí pandemie

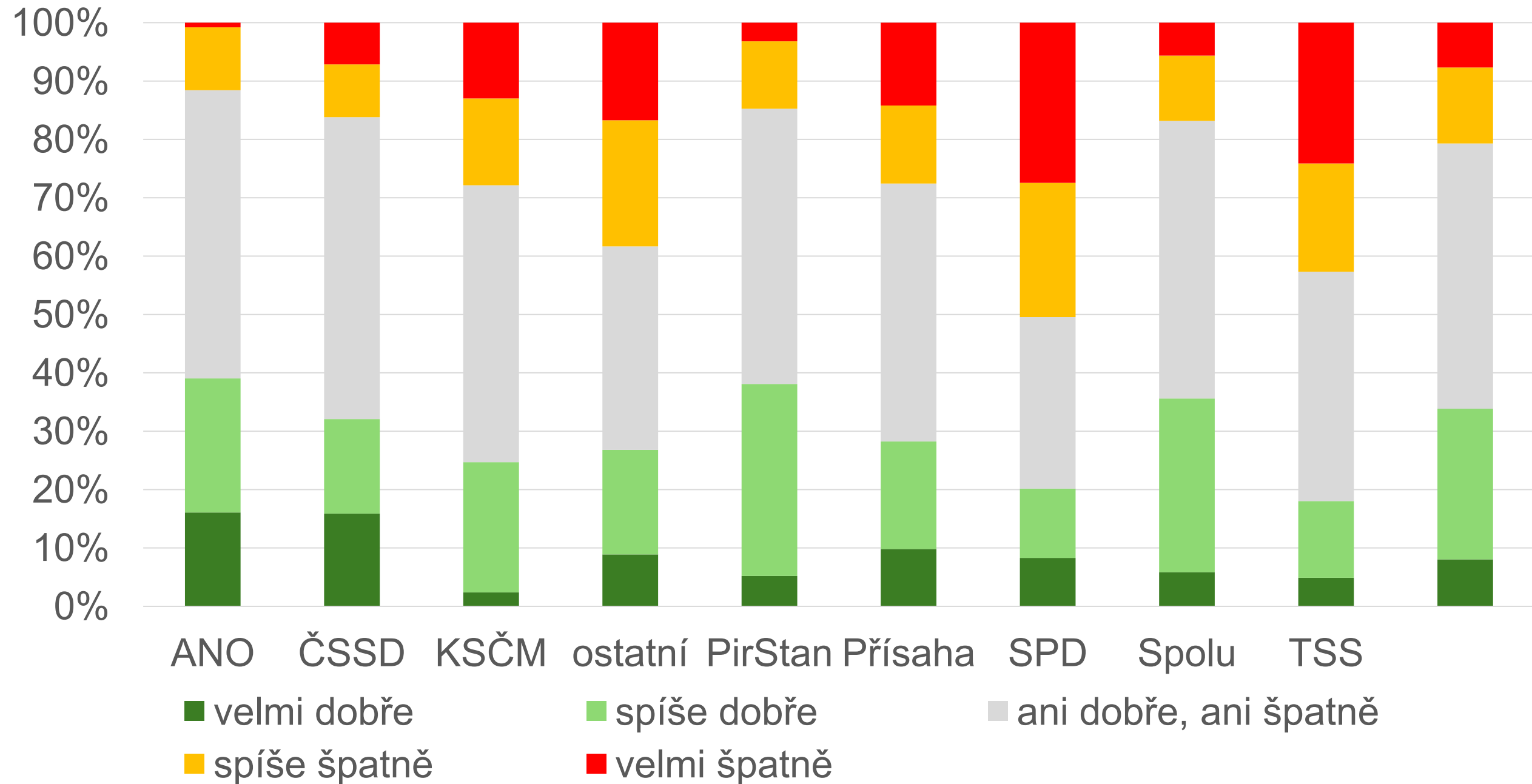
Jak hodnotíte práci, kterou odvedla Vláda ČR v souvislosti s šířením koronaviru

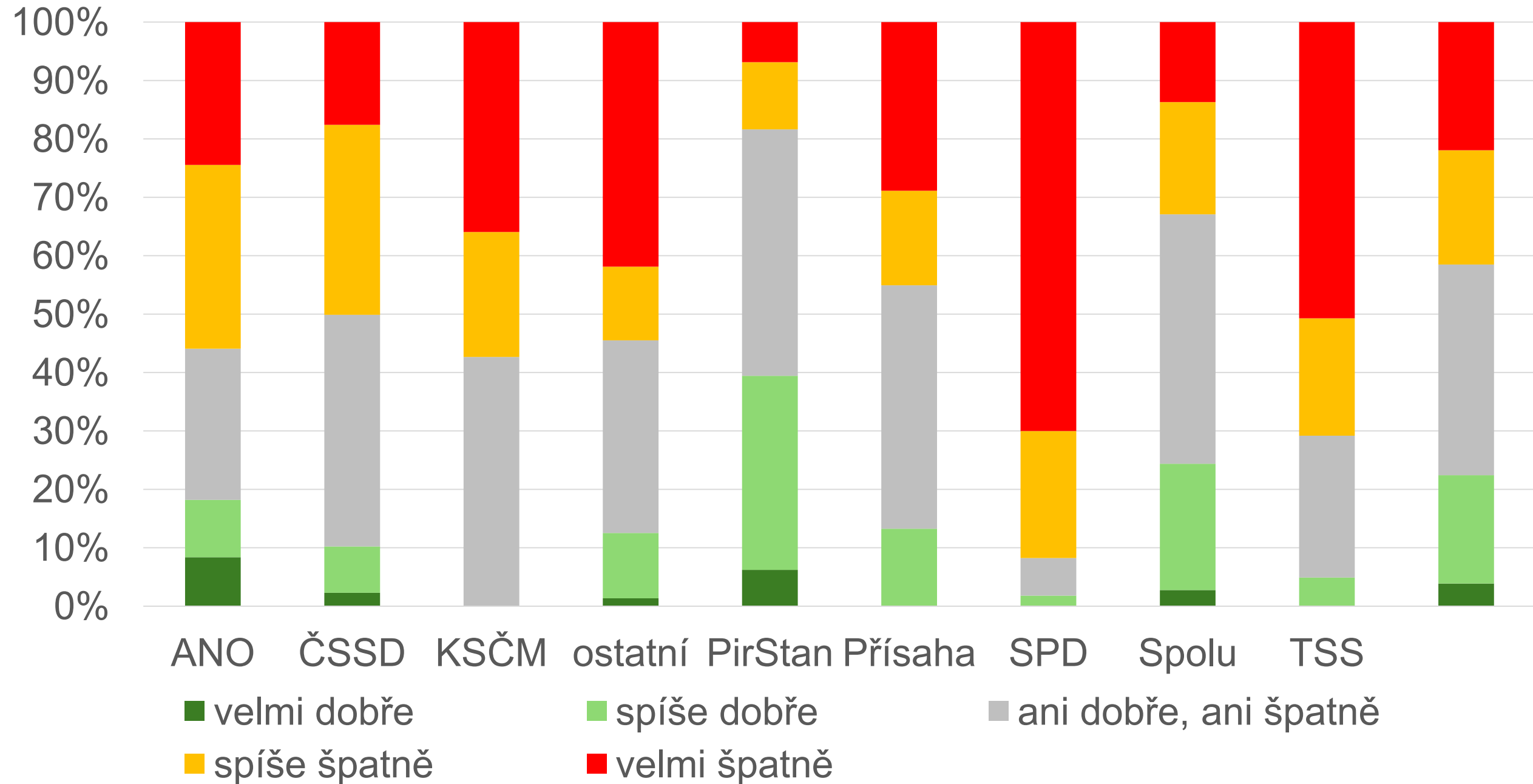
Ministerstvo zdravotnictví

Samospráva

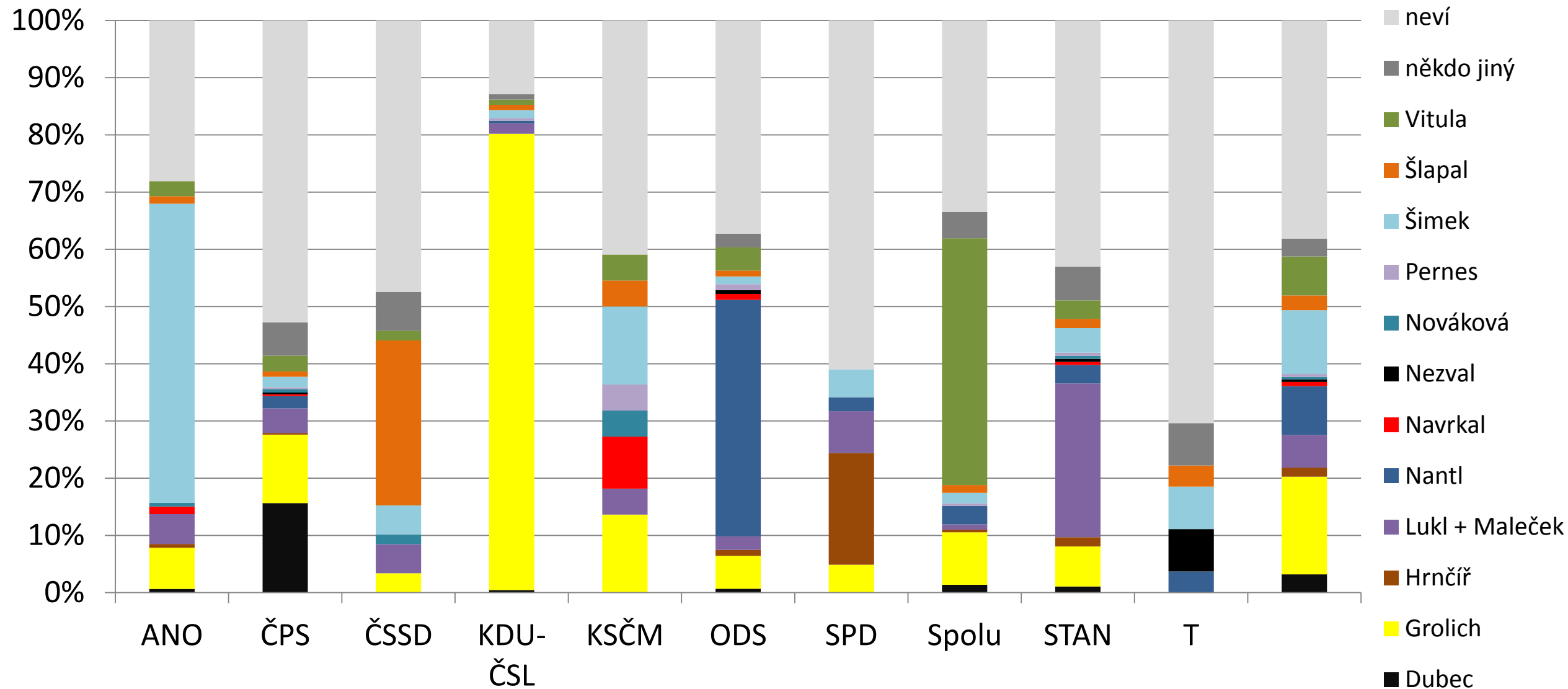
EU

Ideální hejtman?

- 2016: 45% voličů ČSSD a 33% voličů KSČM si přála Michala Haška
- U ostatních stran žádná výraznější preference
- Nevýrazní lídři?:
- Roman Celý, Ivo Pojezný, Bohumil Šimek, Jiří Crha, Jan Vitula
- Kdo se stal hejtmanem?

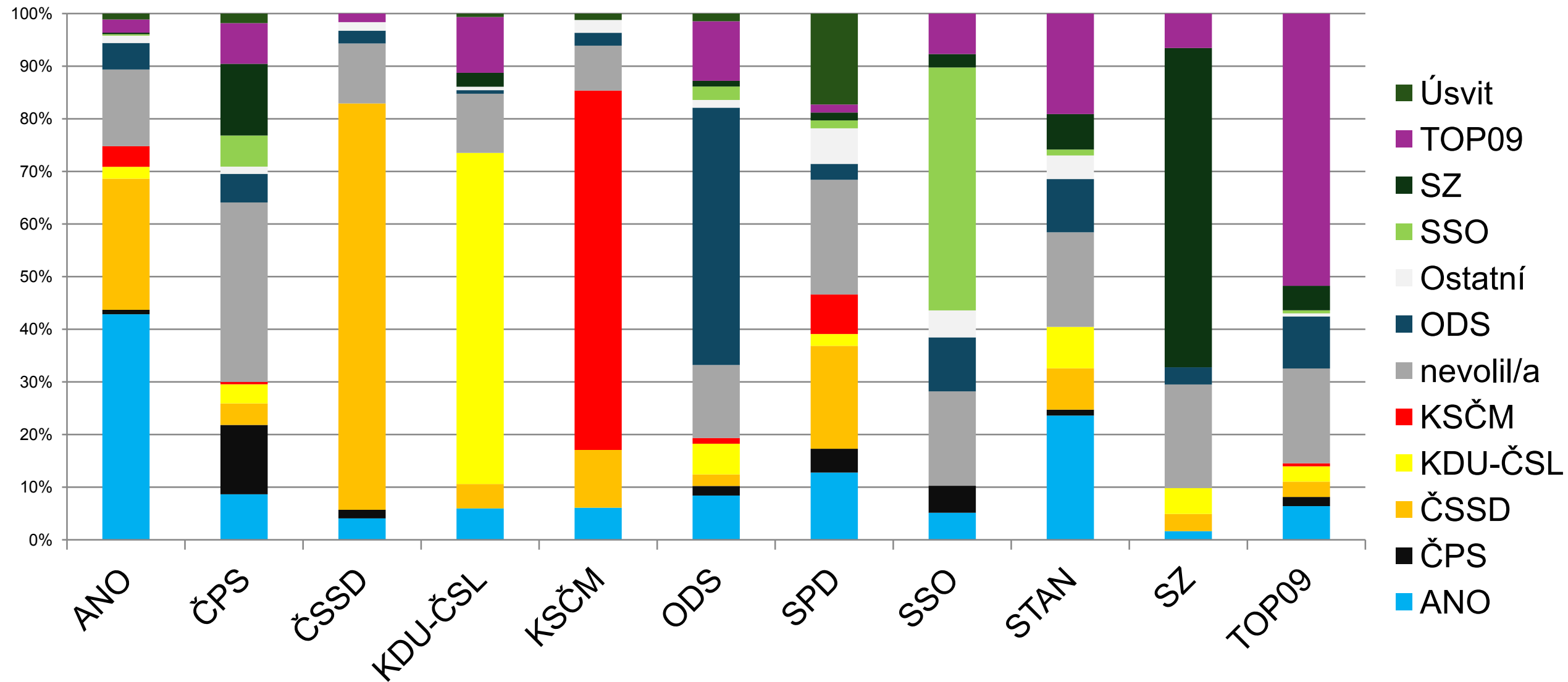
Ideální hejtman verze 2020

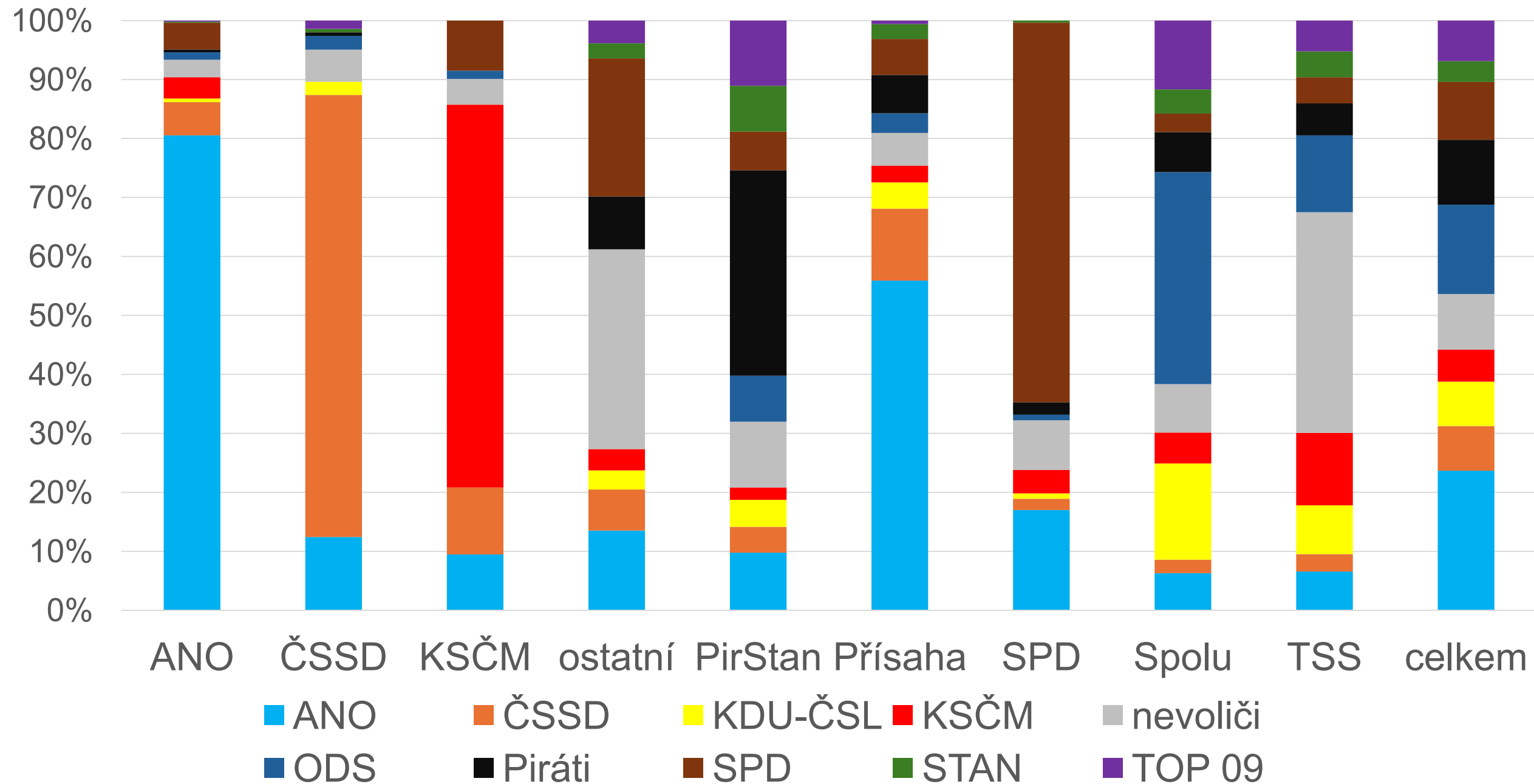
Ideální hejtman?

- Obvykle voliči preferují lídra volené kandidátní listiny
 - 80 % voličů KDU-ČSL uvedla Jana Grolicha
 - 50 % voličů ANO Bohumila Šimka, 50 % voličů SPOLU Jana Vitulu
 - V případě pirátů voliči téměř rovnocenně uváděli svého lídra Dubce a Grolicha
 - V případě KSČM téměř nepadlo jméno lídra Navrkala
 - Podobné v komunálních volbách – voliči KSČM nepředpokládají, že by lídr strany získal nejvyšší pozice
 - Nejméně o ideálním hejtmanovi přesvědčeni voliči SPD a Trikolóry
 - Projev protestního charakteru
- U STAN došlo k chybě a v polovině dotazníků bylo namísto jména lídra vytištěno jméno Maleček

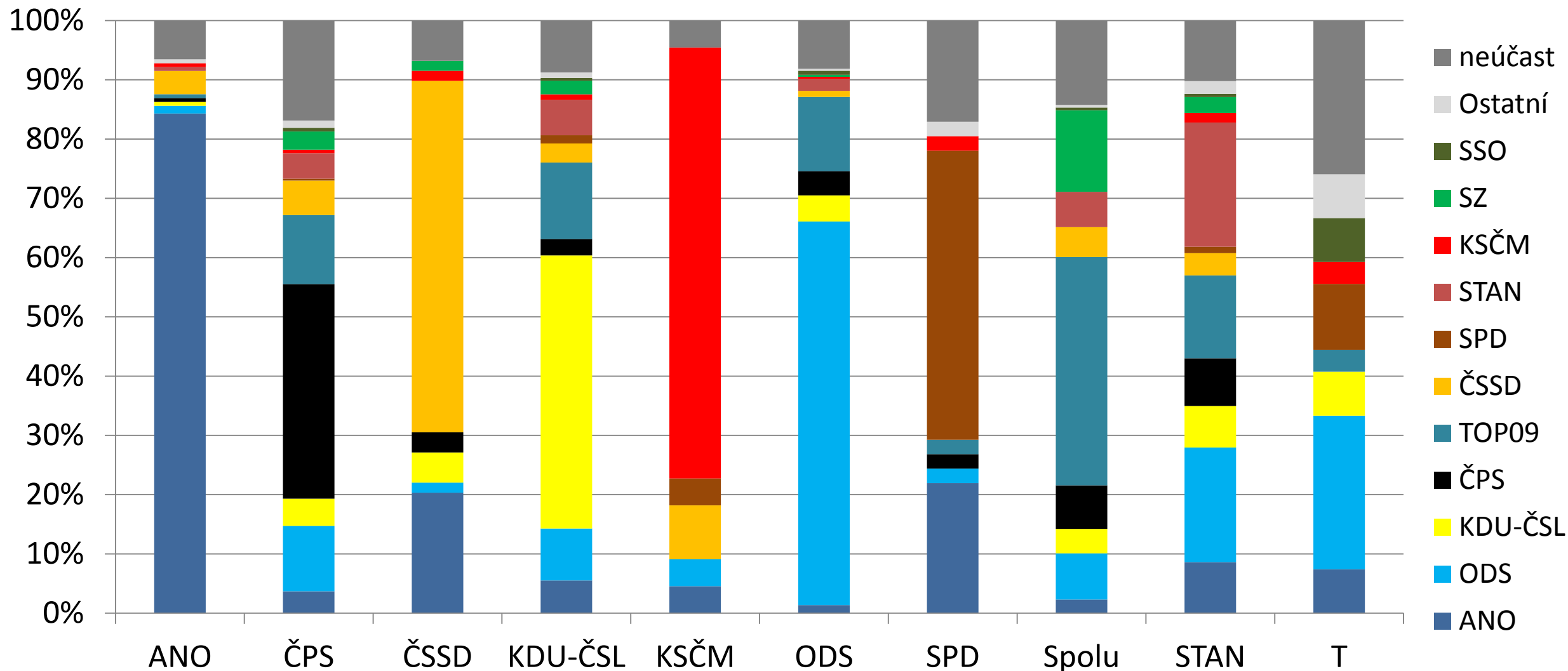
Přesuny PS 2013 -2017

Koho volili voliči ve volbách do PS 2021 v roce 2017?

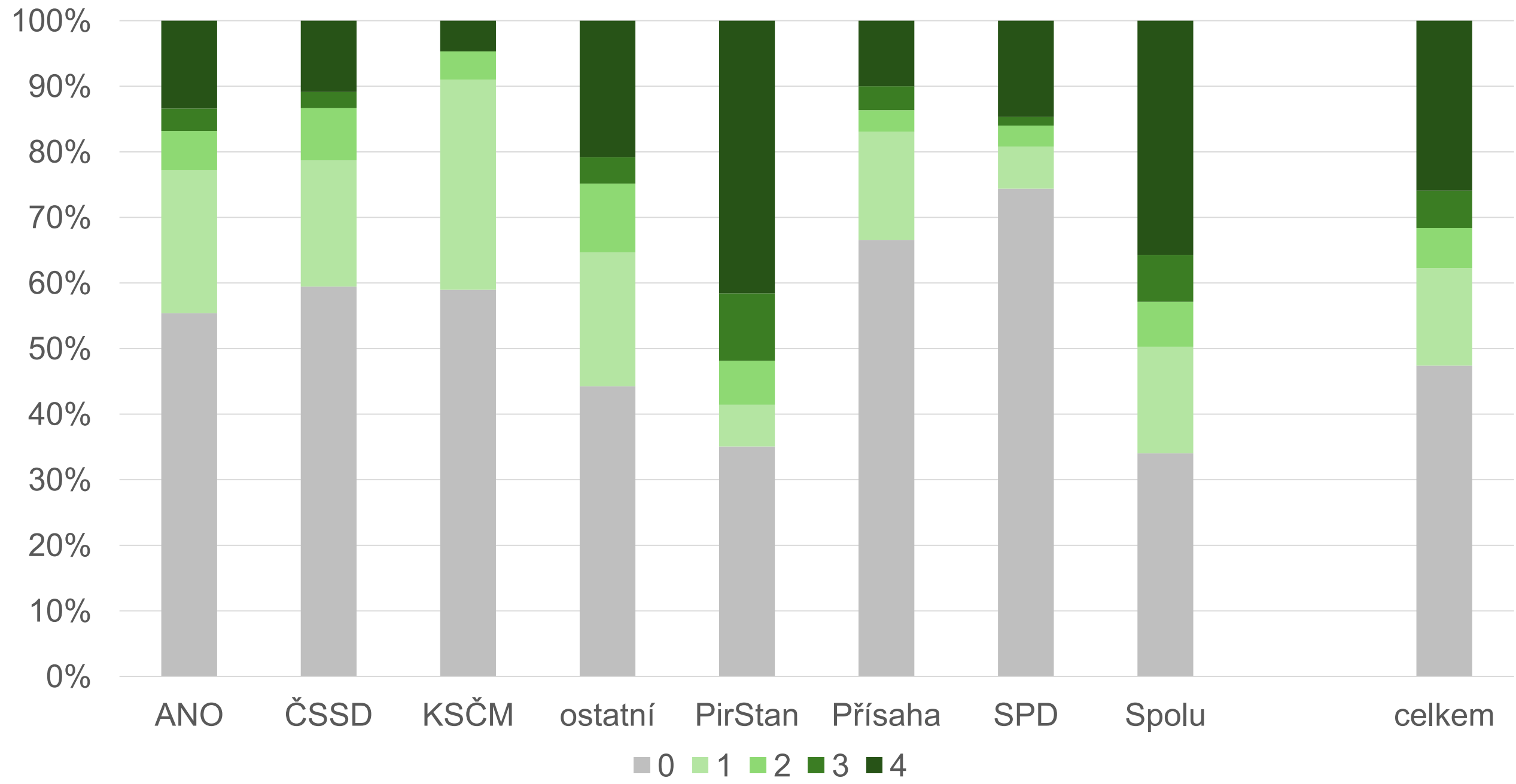
Přesuny hlasů z PS 17 na kraj 2020

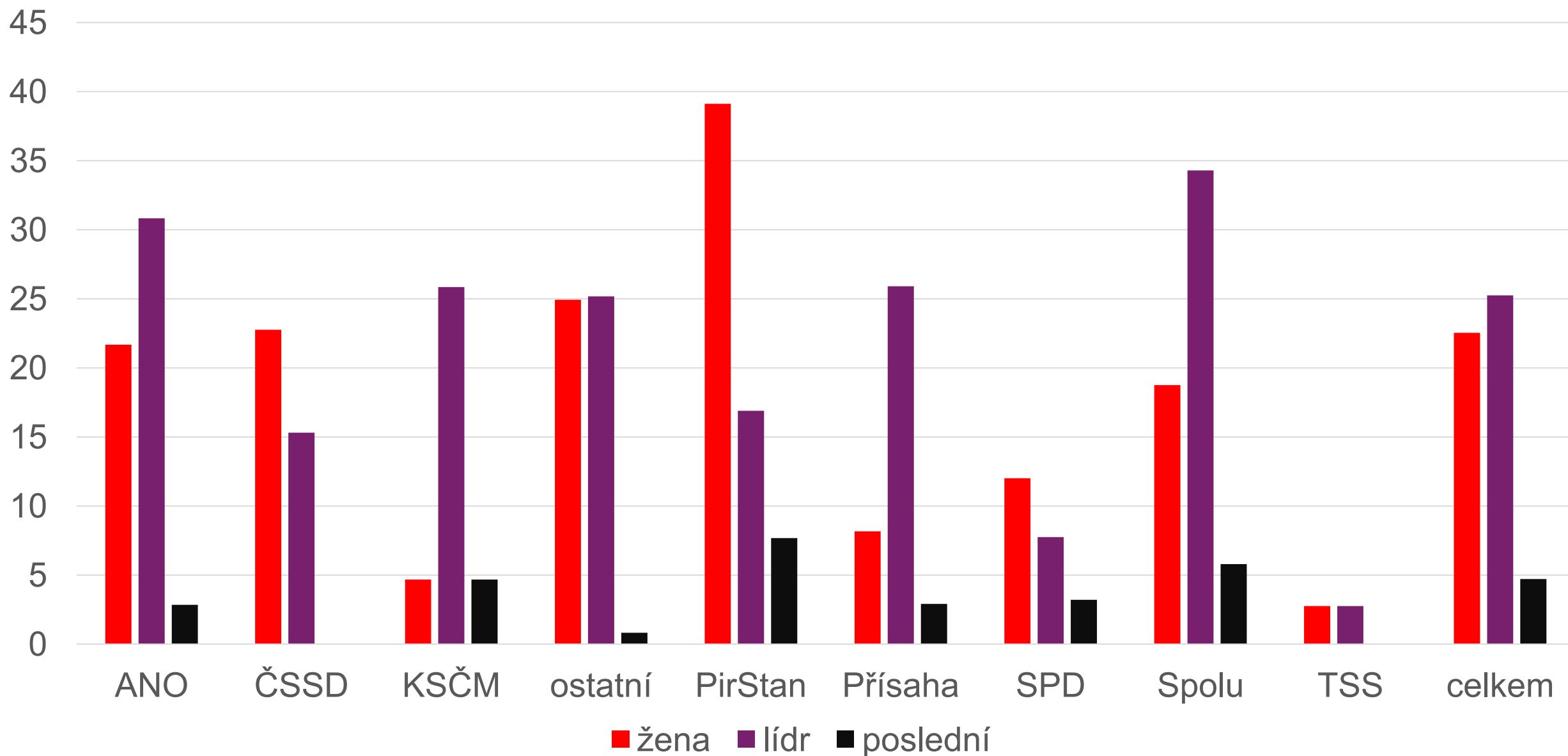
Přesuny hlasů

- Velmi zajímavý vývoj
- Posun ANO z pravého na levý střed mezi lety 2013-2017
- Nabírání voličů nových stran: Piráti, SPD, STAN, Přísaha
- Stabilně nestabilní elektorát: Piráti, STAN, TOP09
- Stabilizace neukotvených stran: ANO, ODS
- Koalice ve volbách 2021

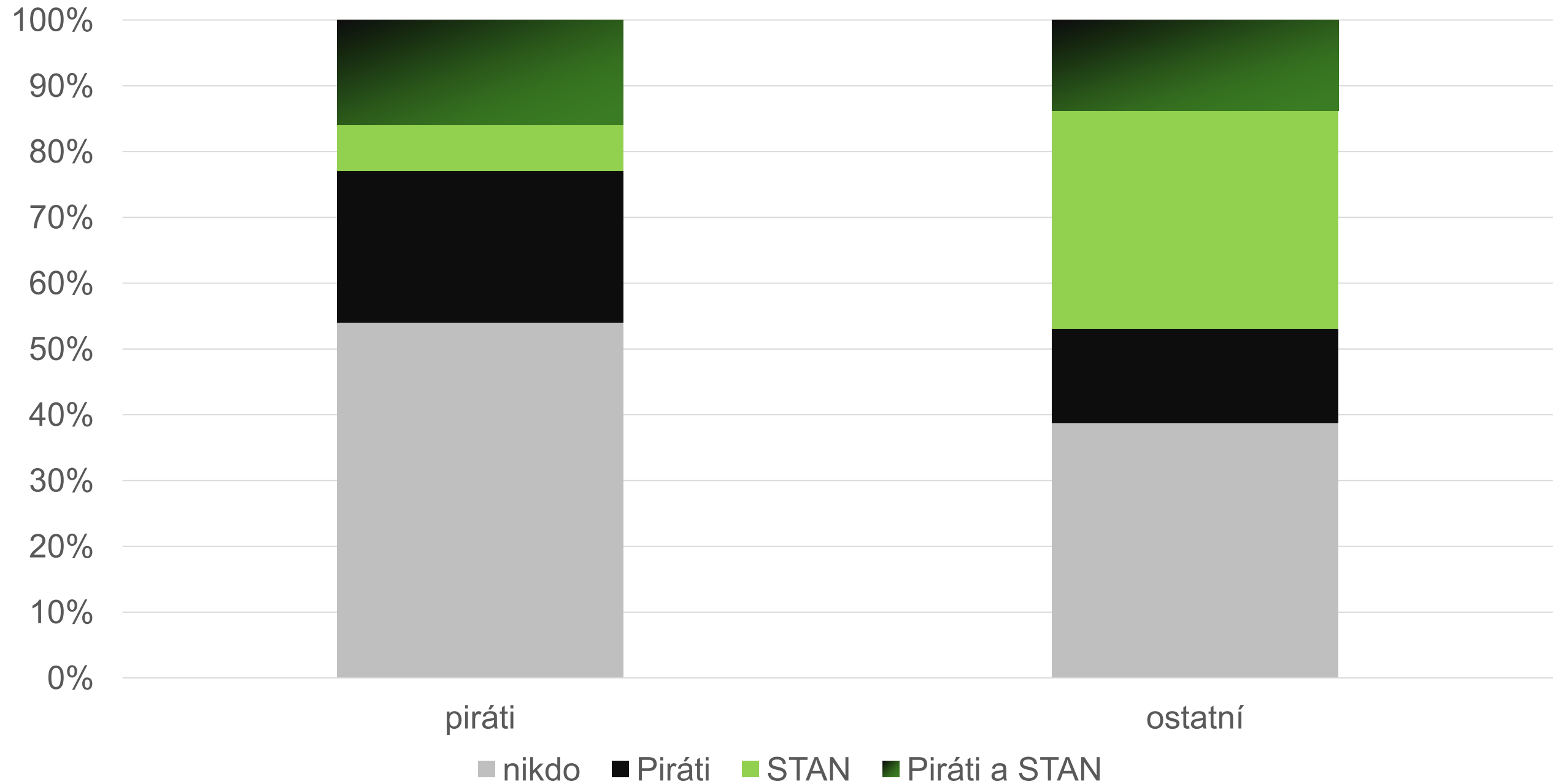
Počet preferenčních hlasů

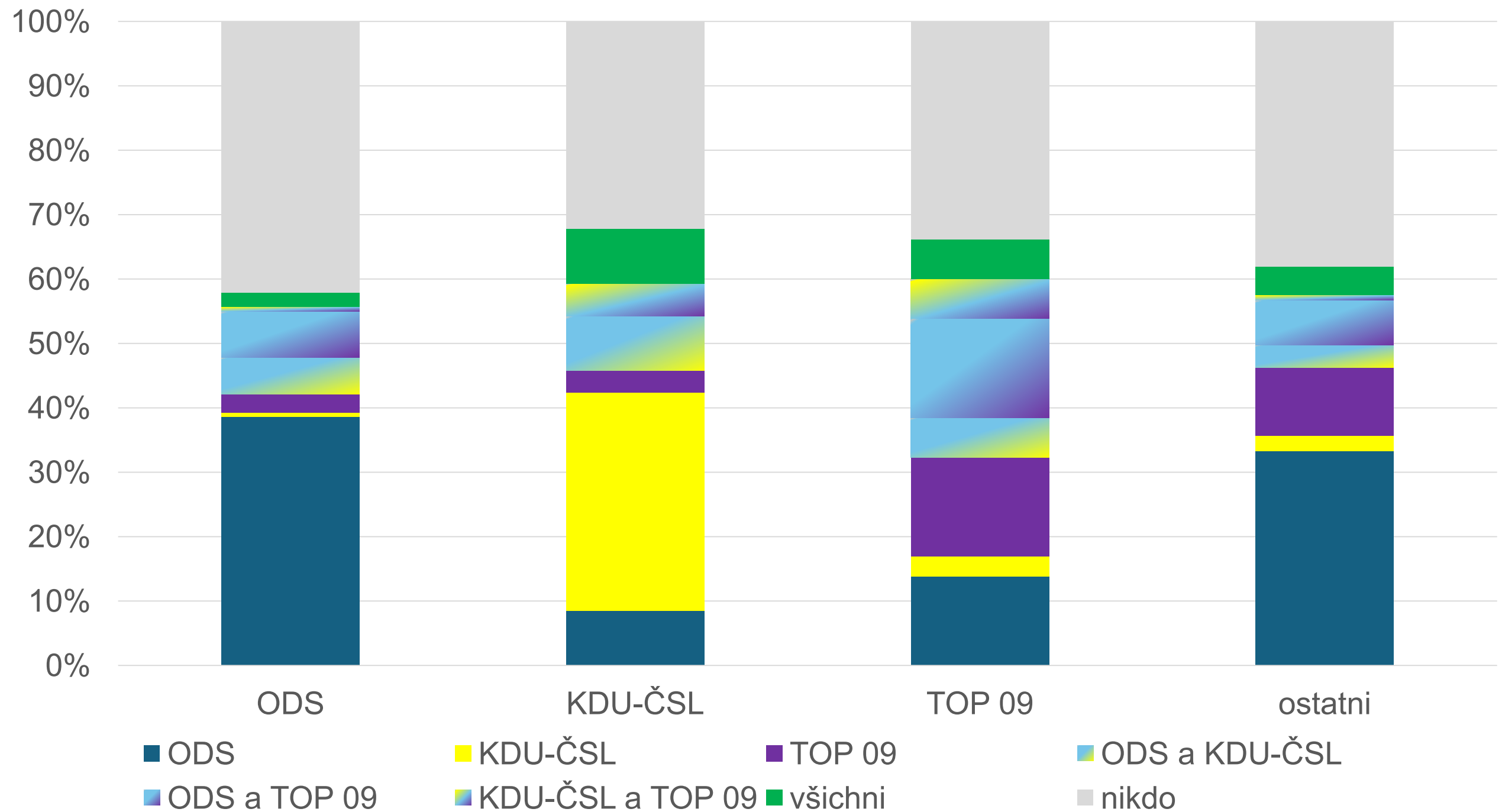

Využití preferenčních hlasů

Kroužkování v koalici Piráti a STAN dle preference v roce 2017

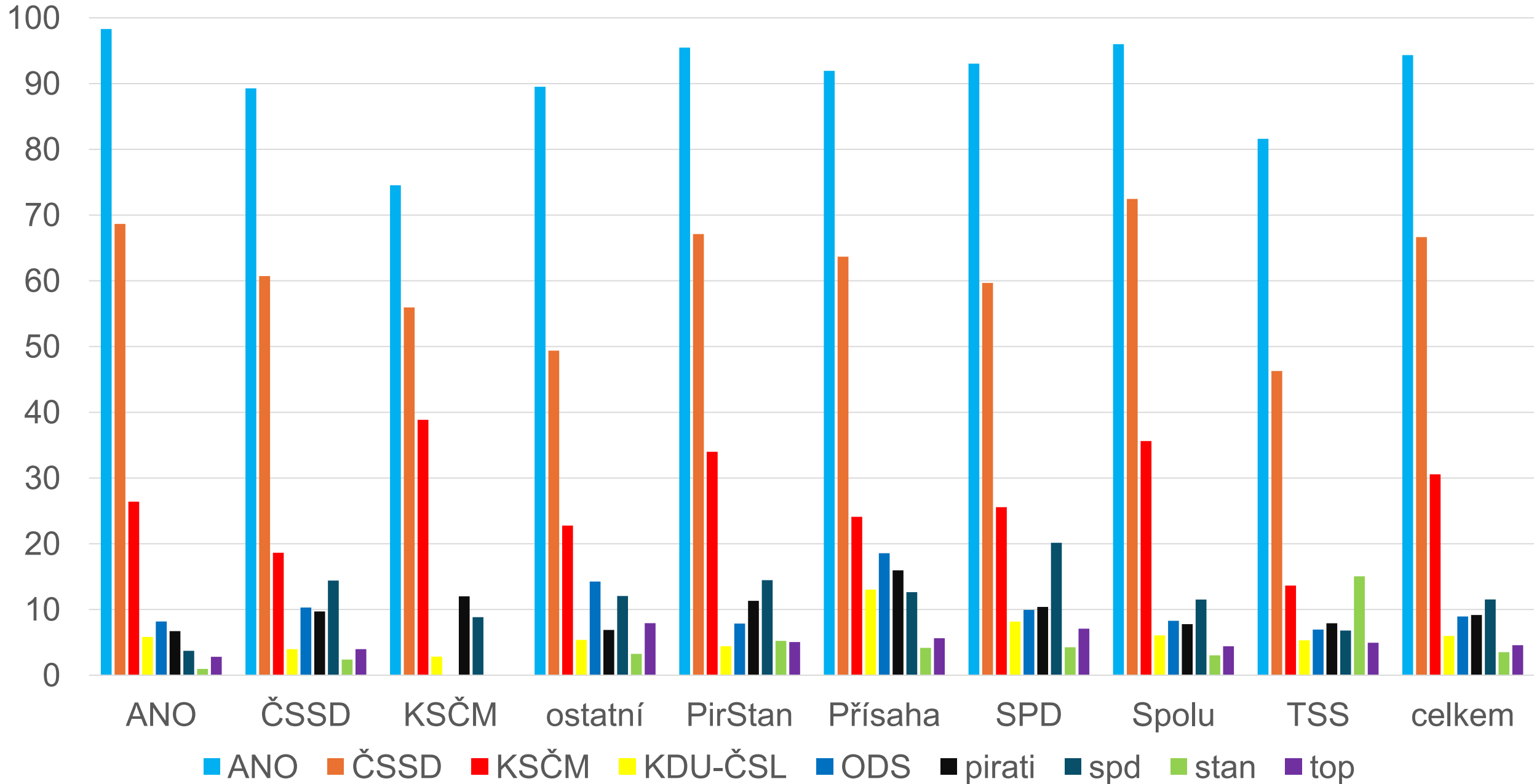

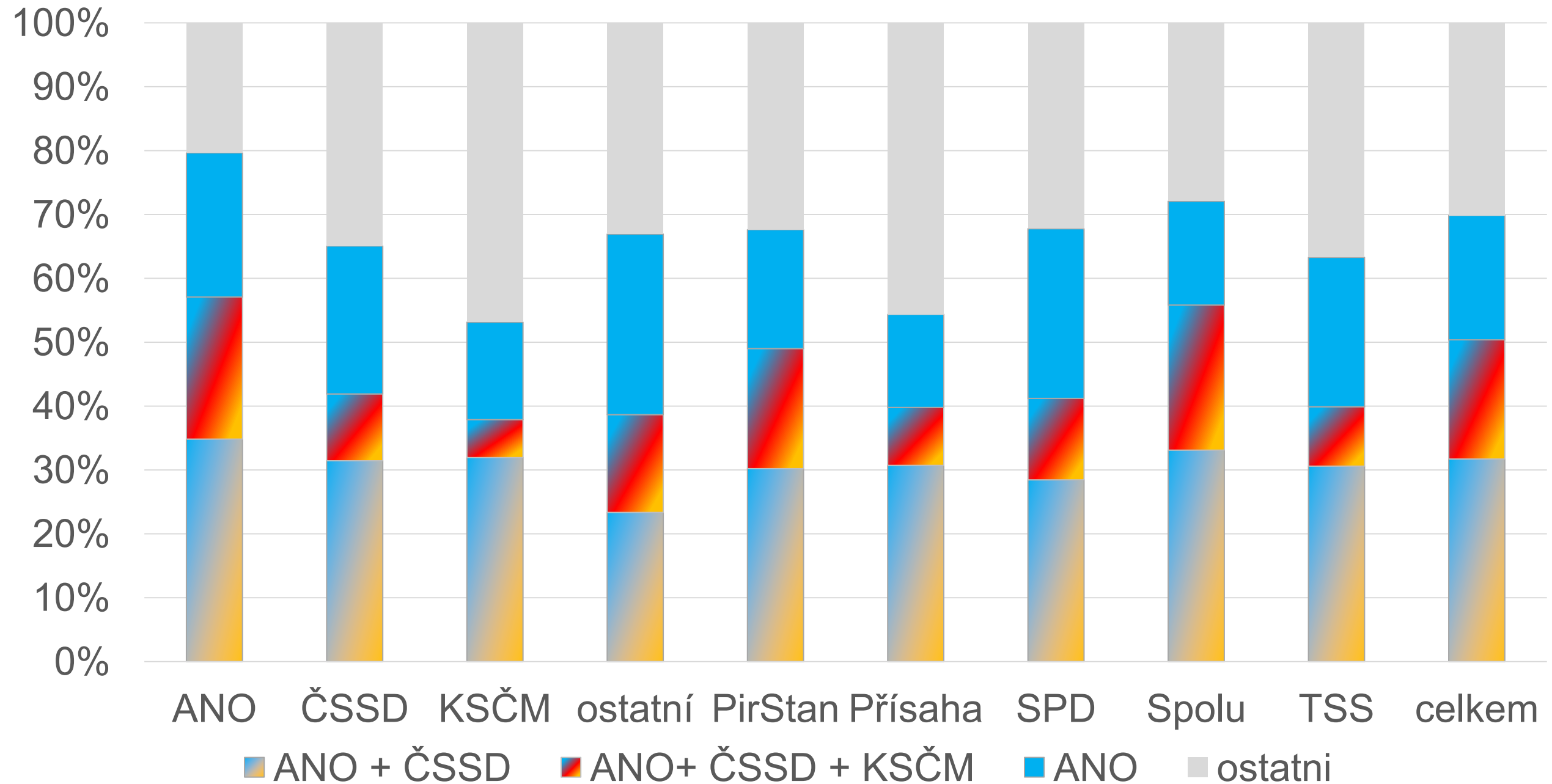
„Kroužkování“

- Piráti v JmK nezískali jediný mandát
- KDU-ČSL získala jeden mandát na úkor ODS
- Do PS v JmK „poskočily“ 2 ženy
- Rozdílné pojetí kroužkování koalice/samostatné strany

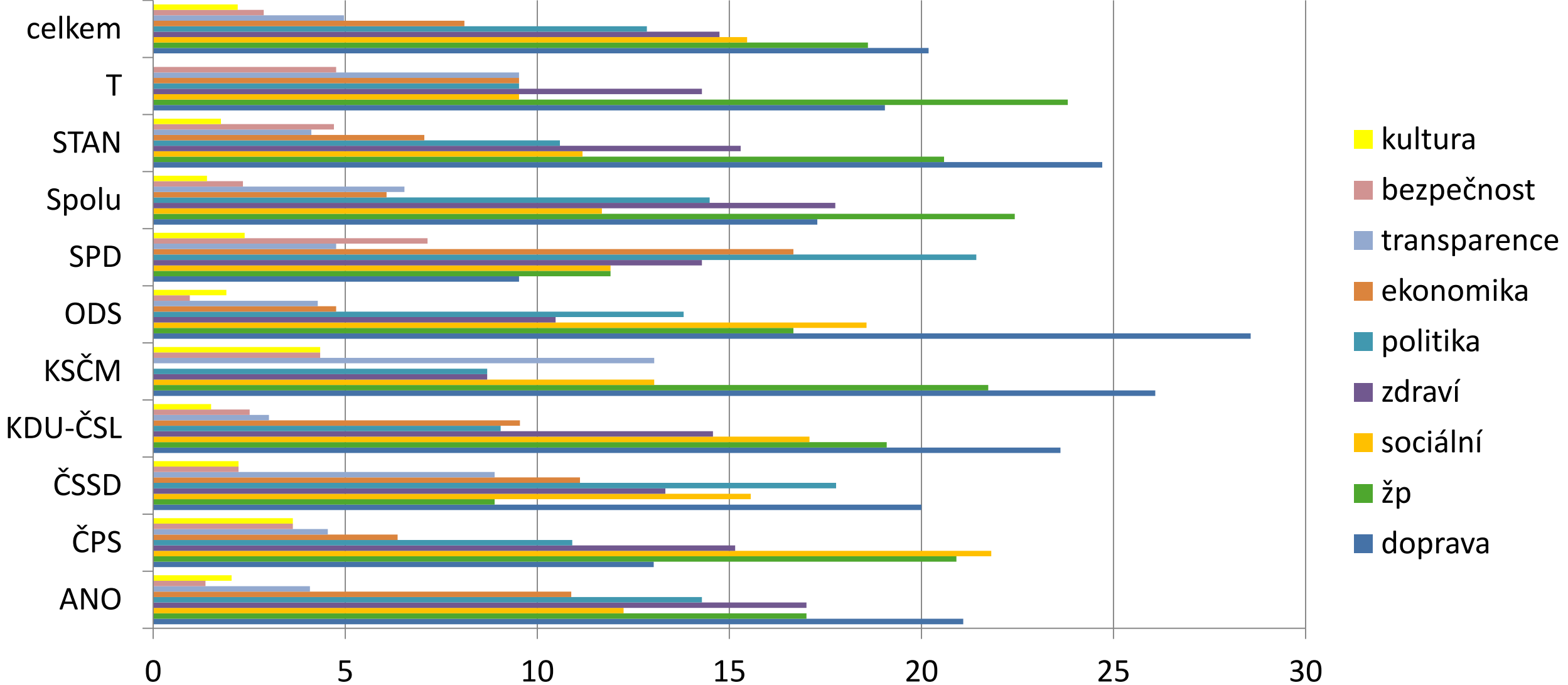
Kdo je ve vládě v roce 2021?

Vládní konstelace

Nejdůležitější témata dle voličů v kraji 2020

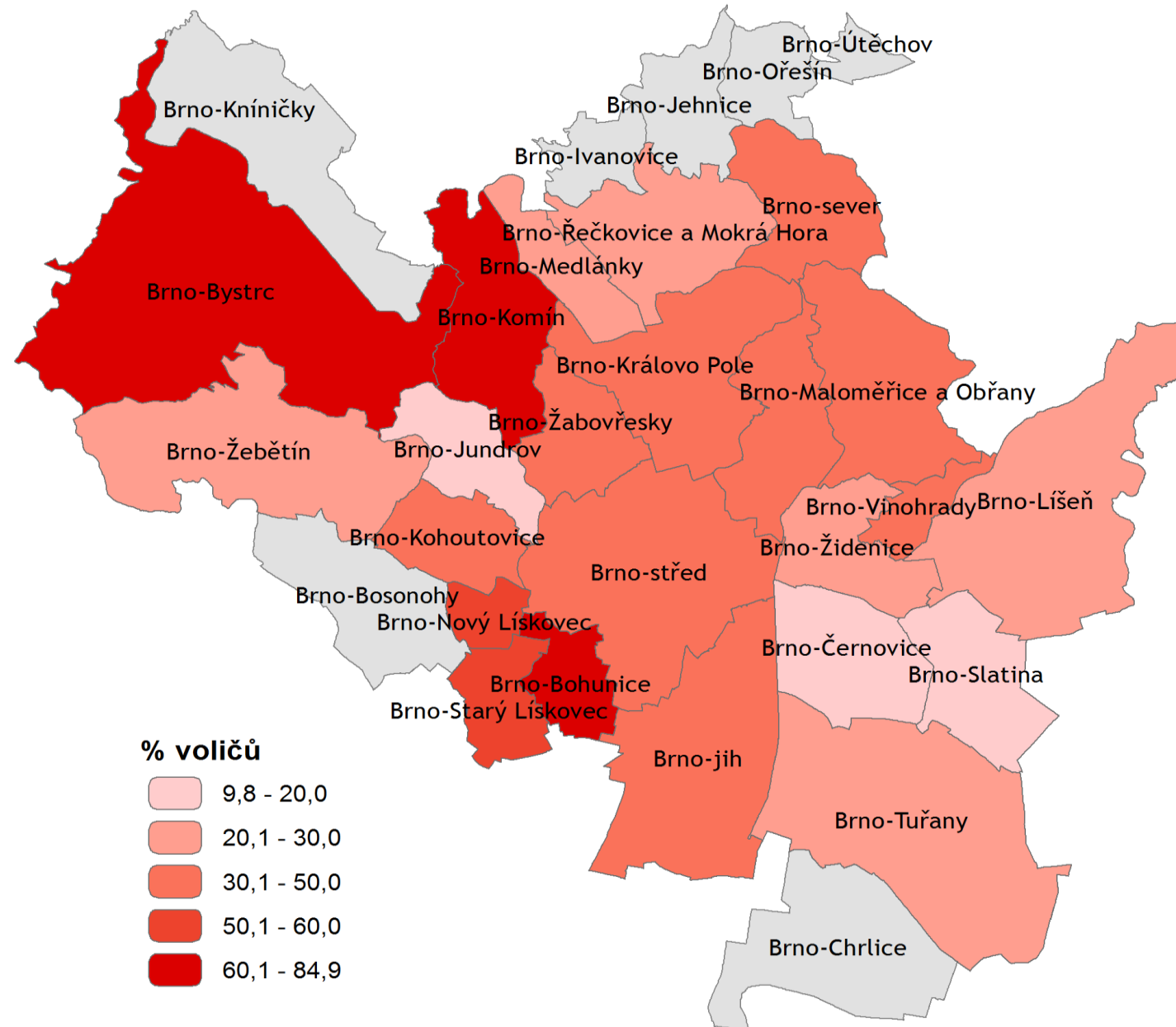
Nejdůležitější témata dle voličů

- Obecně nejdůležitějším tématem doprava
 - Nejvíce pro ODS, nejčastěji také mezi voliči ANO, KDU-ČSL, STAN a ČSSD
 - Často spojeno s kontextem Brna – parkování, nádraží, dálnice přes Bystřc
- Často zmiňováno životní prostředí
 - Nejčastěji Piráti a SPOLU (a Trikolóra)
- Relativně málo často zmiňován covid a/nebo zdravotnictví
- Spíše okrajově zmiňovány ekonomická témata
- V podstatě utichlo téma migrace (v grafu sloučeno s bezpečností)

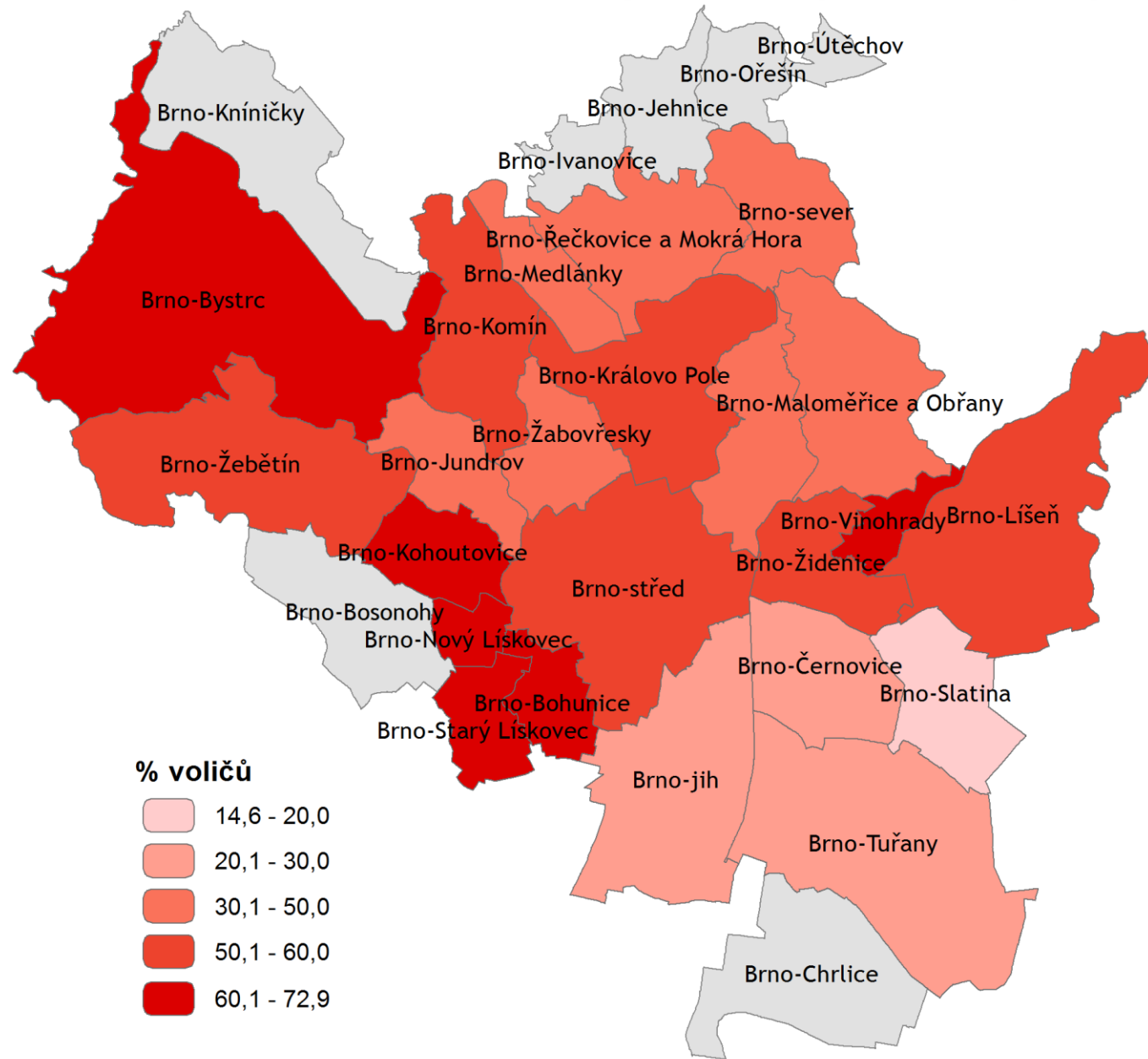
Plnění slibů

- Strany ve všech typech voleb slibují různé věci
- Na komunální úrovni jde často o věci umístěné v prostoru
- Příklad: šalina na kampus a na Kamechy v letech 2018

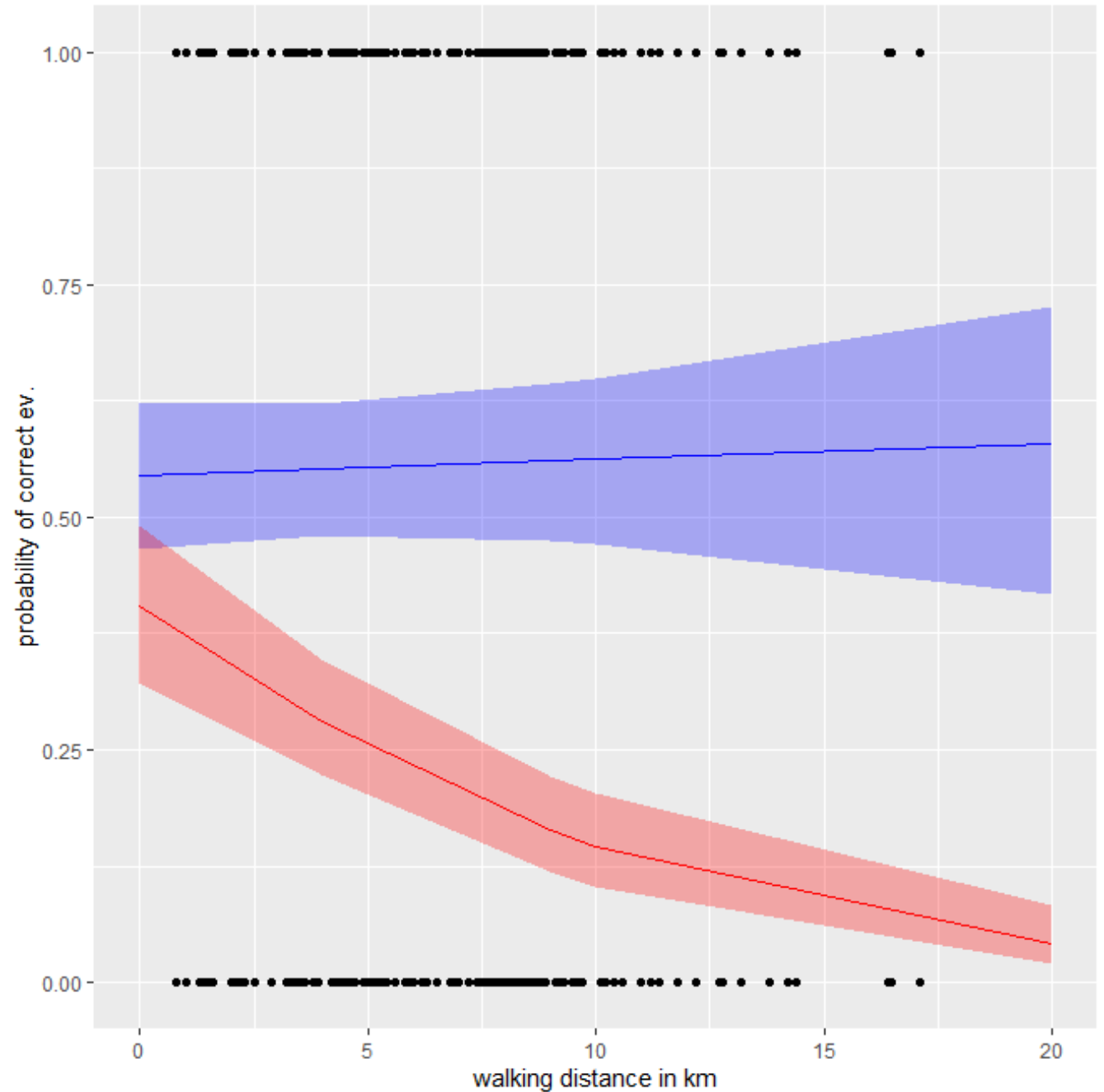
Podíl voličů, kteří uvedli, že tramvaj na Kamechy nebyla postavena

Podíl voličů, kteří uvedli, že tramvaj ke Kampusu nebyla postavena

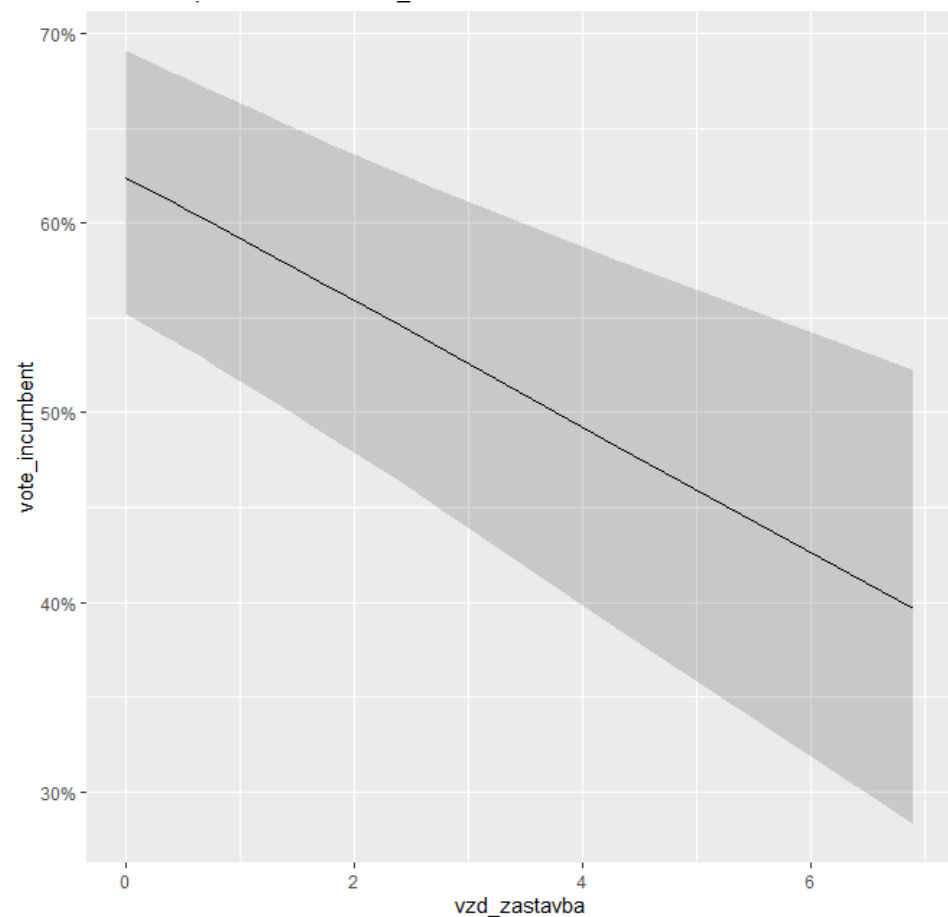

- Mezi lidmi, kteří nemají (politickou) znalost, klesá schopnost rozeznat splnění slibu s rostoucí vzdáleností od lokality slibu
- pro lidi s vysokou znalostí to neplatí

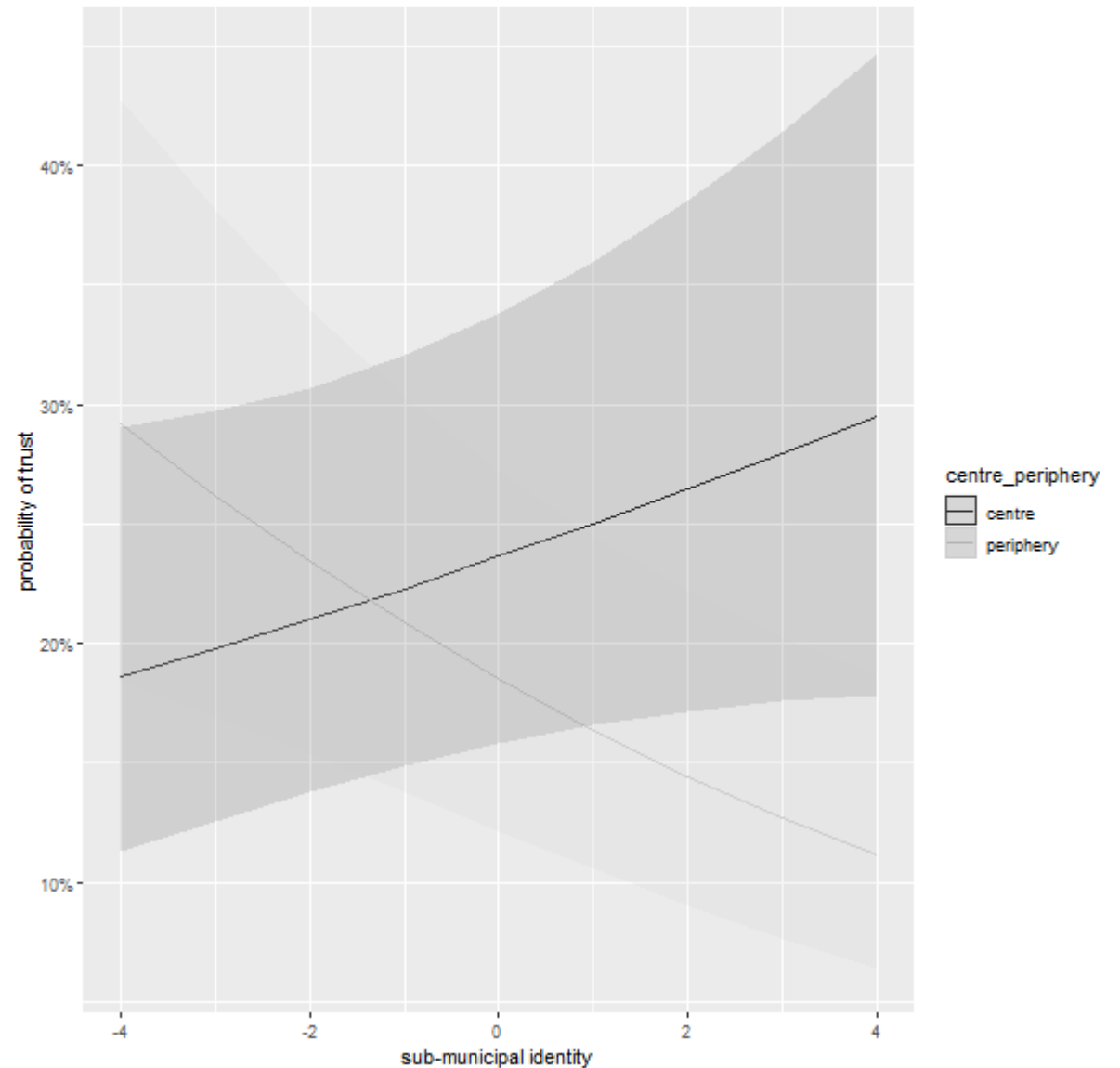

Další studie na lokální úrovni

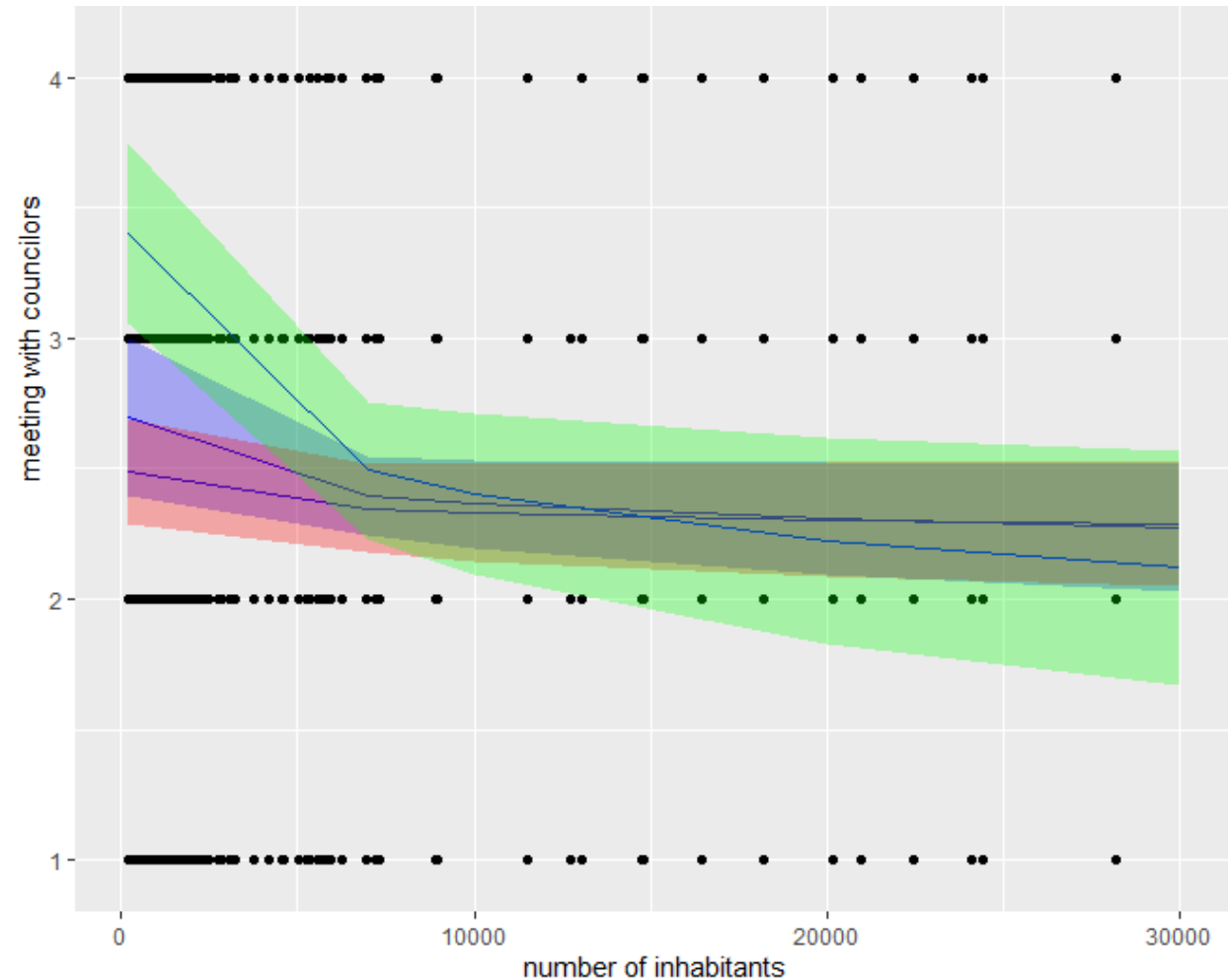
- V místních částech v minulosti sloučených obcí se nedaří „vládnoucím“ stranám

- Lidé silně identifikování s okrajovou částí obce nedůvěřují zastupitelstvo, v centru je to naopak

- V malých obcích tvořených jediným sídlem (zelená) se lidé častěji setkávají se svými zastupiteli než v částech sloučených obcích a velkých obcích (modrá – centrum, červená – periferie)

Využití dat z exit-pollu

- Bakalářské a diplomové práce
 - Zatím jen 4 kusy
 - Spousta volného prostoru
- Datový podklad pro některé metody ve statistických kurzech
 - Porozumění způsobu vzniku dat umožňuje lépe rozumět metodám
- Odborné texty

„meta“ informace

- Struktura odmítání
 - Obecně méně odpovídají starší lidé
 - „nemám brýle“
 - „Já su staré, zeptejte se radší někeho mladého“
 - Záleží také na pohlaví respondenta a tazatele
 - Menší množství odmítnutí mají tazatelky
 - Zejména mezi mladými muži